

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

HELSINGØR LATIN- OG REALSKOLE.

1898.

Statens pædagogiske Studiesamling
København V.

Meddelelser

om

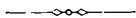
Helsingør Latin- og Realskole

i

Skoleaaret 1897—98,

udgivne af

Chr. Krüger.

Helsingør.

J. M. W elsch's Bogtrykkeri.

1898.

INDHOLD.

Den nye Skolebygning..... S. 5

Skoleefterretninger.

I. Eksaminer 1897:

Afgangseksamen for studerende S. 37

Almindelig Forberedelseseksamen og
Fjerde Klasses Hovedeksamen..... S. 41

Skolens Aarsprøve..... S. 47

II. Disciplene:

Afgang og Tilgang S. 48

Fortegnelse over Disciplene..... S. 50

Fripladser..... S. 56

Forsømmelser S. 57

III. Lærerne og Fagfordelingen.... S. 59

IV. Aarets Arbejde S. 63

V. Skolens Samlinger..... S. 81

VI. Skolens Regnskab m. m...... S. 87

VII. Almindelige Bestemmelser:

Ordensregler S. 91

Forholdsregler over for smitsomme Syg-
domme S. 94

Regulativ for Skolebetalingen S. 95

Skolens Ferier S. 96

VIII. Eksaminer i Juni og Juli 1898..... S. 97

IX. Boglisten for 1898—99 S. 99

Rettelser.

Side 26, 7. Linie f. o.: læses, rettes til: læres.

S. 26, 16. L. f. n.: tilegner Kundskaberne, rettes til:
tilegner sig Kundskaberne.

S. 33, 2. L. f. n.: Opdragermetode, rettes til: Opdrage-
metode.

Den nye Skolebygning

er opført efter Planer og Tegninger af Arkitekt *J. E. Gmüdtzmann*, der beskriver Bygningen saaledes:

Skolebygningen, der er opført i Byens sydvestlige Udkant, ved Kongevejen til København, har her en høj, tør og fri Beliggenhed, med Udsigt over Sundet; den har sin Façade, som omtrent vender mod Syd, noget tilbagetrukket fra Vejen, og paa den modsatte Side findes en rummelig Legeplads. Bygningen har to $5\frac{3}{4}$ Alen høje Etager og en høj Kælder; den er 54 Alen lang og 20 Alen bred, foruden et frem-springende Midtparti imod Vejen og to korte Sidefløje imod Legepladsen. Paa en Sokkel af kløvede Kampesten ere Murenes Ydersider udførte af røde Mursten med Udsmykning af Formsten og glaserede Sten; Midtpartiet ender foroven i en Gavlspids, hvori er indsat Byens Vaaben i lyserød Sandsten.

Midt igennem hver af de to Etager gaar en bred Korridor med store Vinduer i Enderne. I Midten af Korridoren udmunder Hovedtrappen og deler den i to Dele med Glasdøre imod Trappen, saa at der paa denne Maade er dannet to lukkede Forstuer for de til begge Sider liggende Skolelokaler. Disse ere fordelte saaledes, at de egentlige Skolestuer fortrinsvis vende imod Syd, Øst og Vest, da man har ønsket, at de skulde have Sol. Det kan jo ganske vist være en

Gene, naar Solen skinner ind i en Klasse i Undervisningstiden, saa at man nødes til at rulle Gardinerne ned og derved udelukke en Del af Lyset; men naar den rette Art Gardinstof vælges, er denne Ulempe næppe af stor Betydning, og paa den anden Side er jo Sollysets hygiejniske Indflydelse uomtvistet; det er i denne Henseende karakteristisk, at erfarne Skolemænd paastaa, at Børn, der undervises i Skolestuer, hvor der ikke kommer Sol, ere mindre livlige (gøre færre Spilopper) end de, der have Solskin i deres Klasser. Man har da her foretrukket det lunefulde Solskin med den større Livlighed for det rolige Lys fra Nord med det stilfærdige Væsen. Da Bygningens Nordside vender imod Legepladsen, passede det ogsaa godt her at henlægge Bestyrerens Kontor, Lærer- og Lærerindeværelse; af disse ligger Kontoret med Forværelse samt Lærerindeværelset i Stueetagen og Lærerværelset paa 1ste Sal; desuden findes i Stueetagen paa samme Side Skolens Bibliotek, hvis Gulv har en særlig solid Understøttelse i Kælderen, paa Grund af de store Vægte, som det er bestemt til at bære.

Skolestuernes Antal er 16; en af dem benyttes til Undervisning i Naturhistorie og Fysik og ligger midt imellem to, hvori de til disse Fag hørende Samlinger findes. Foruden disse Lokaler er der altsaa 13 Klasseværelser, hvilke ere af noget forskellig Størrelse, de største beregnede paa 24 à 26 Disciple. De have med en enkelt Undtagelse en saadan Form, at der kun er 2 Rækker Tomandsborde i dem, hvilket af Hensyn til Lyset er ubetinget at foretrække for de dybere Lokaler med 3 Rækker Borde. I de store Kommuneskoler, hvor Børneantallet i hver Klasse er 30 eller 36, er man nødt til at gaa til de 3 Rækker; men i en højere Skole som denne, hvor Klassernes Elevtal er mindre, bør man saa vidt muligt undgaa det. Man ser mange Steder opstillet Regler for

Vinduernes Form og Størrelse, den sidste bestemt ved Forholdet imellem Glasarealet og Lokalets Gulvareal; men det Forhold, der opgives som Minimum, kan naturligvis kun være bestemt ved et Skøn og varierer da ogsaa fra $\frac{1}{7}$ til $\frac{1}{4}$. En saadan Regel kan i alt Fald kun passe for en bestemt Dybde af Lokalet; thi da Mængden af Lys, som igennem et Vindue naar hen til et givet Punkt, staar i omvendt Forhold til Kvadratet af dettes Afstand fra Vinduet, er det indlysende, at det væsenlig kommer an paa, i hvor stor Afstand fra Vinduerne der skal kunne ses og arbejdes, og sammenligner man to Klasser af samme Størrelse og med samme Vinduesareal, men hvoraf den ene har 2, den anden 3 Rækker Tomandsborde, saa vil det Lys, der naar hen til de inderste Pladser, forholde sig henholdsvis omtrent som 9 til 4. Hertil kommer endda, at jo længere Bordene ere fra Vinduet, under en desto spidsere Vinkel træffes de af Lyset, hvilket yderligere er til Ugunst for de inderste Pladser i de dybe Lokaler i Sammenligning med de Pladser, som ere nærmere ved Vinduerne og faa højere Lys; men ganske vist maa det paa den anden Side indrømmes, at Reflekserne i Værelset spille en stor Rolle, vel nærmest til Fordel for de inderste Pladser. Forholdet er altsaa ikke i Virkeligheden nøjagtigt overensstemmende med den anførte Lov, men noget mere kompliceret, og man kan da kun i Almindelighed sige: jo mere Lys, desto bedre, og jo dybere Rummene ere, desto mere Trang er der til, at Vinduerne ere store og række højt op over Gulvet. Her i vor Skole, hvor altsaa Rummene have en forholdsvis ringe Dybde, og hvor Beliggenheden er saa fri, har det været en let Sag at skaffe rigeligt Lys overalt. Til Formindskelse af Varmetabet igennem de store Vinduesflader ere Vinduerne i alle Skolestuerne dobbelte i hele Højden, saaledes som det

for øvrigt er almindeligt i nyere Skolebygninger. Herved opnaas desuden en ligeligere fordelt Varme imellem Gulv og Loft, saa at det hjælper til Forebyggelse af Fodkulde.*) De øvre Rammer i Vinduerne (der have en særegen Inddeling) ere indrettede til paa en nem Maade at aabnes ved en paa dem ankragt Stang, idet den ydre og den indre Ramme ere forbundne ved en Mekanisme, som gør, at de kontra-balancere hinanden. Endvidere er der Vippevinduer over Dørene til Korridoren, og det er saaledes let at foretage en Gennemluftning tværs igennem hele Bygningen.

I Kælderen findes, foruden Varmeapparaterne med tilhørende Fyr- og Kulrum, bl. a. Bolig for Skolebetjenten og i Forbindelse dermed et Rum til Uddeling af Mælk m. m. til Disciplene, og da Kælderen rækker saa højt over Jorden, har der i dens ene Ende kunnet indlægges 2 Rum med Gulv i Terrænhøjden, nemlig et Vadskehus og en Cykleremise.

Vest for den egentlige Skolebygning ligger Gymnastikhuset med Gavlen imod Vejen. Salen er 25 Alen lang og $12\frac{1}{2}$ Alen bred og har en Højde af ca. $8\frac{1}{2}$ Alen til Loftet, der gaar op til Hanebjælkehøjden. Gymnastikhuset er forbundet med Skolebygningen ved en Forbindelsesgang, der tillige tjener som Forstue for Gymnastiksalen og har Udgang til Legepladsen. Da denne Gangs Gulv (ligesom Gymnastikhusets) ligger betydeligt lavere end Gulvet i Skolebygningens Stueetage, i hvis Korridor en Trappe fører ned til Gangen,

*) Det har ved Forsøg vist sig, at Forskellen imellem Temperaturen ved Gulvet og ved Loftet i et opvarmet Værelse svandt til det halve, naar der var dobbelte Vinduer; men saa maatte disse rigtignok ogsaa gaa helt op og ikke — som det er almindeligt i private Huse — udelades foroven, hvor netop Afkølingen er størst, fordi Varmen stiger tilvejs.

og da dennes Tag desuden er fladt, har der over dette været god Plads til et tilstrækkelig stort Vindue ind til Skolekorridoren.

Man havde ønsket at opvarme og ventilere Bygningen ved Damp; men da dette stillede sig for bekosteligt, nøjedes man med det i Skoler meget almindelige Varmluftssystem. Gymnastiksalen er opvarmet ved en Ventilationsovn. -- At der er sørget for den fornødne Forsyning med Gas og Vand samt Afledning af Spildevand, er en Selvfølge.

Byggearbejdet paabegyndtes den 8. September 1896, og da Bygningen skulde tages i Brug efter Sommerferien 1897, var Tiden lidt knap; men da Vinteren 1896—97 var meget mild (Kransen højstes den 14. December), kunde der arbejdes temmelig uafbrudt, indtil Bygningen ved Nytaarstid var bragt under Tag, saa at den derefter kunde henstaa et Par Maaneder til Gennemluftning, inden der i Foraaret blev taget fat paa de indre Arbejder.

Bygningens Opførelse blev ved offentlig Licitation overdraget til Murmester *P. A. Faarup*, som leverede Murerarbejdet; Tømrerarbejdet er udført af Tømrermester *P. Søgaard*, Snedkerarbejdet af Snedkermester *Bruun*, Malerarbejdet af Malermester *Jacob Hansen*, Skifertækkerarbejdet samt Gas- og Vandindlægningen af Blikkenslagermester *Olsen*, Glarmesterarbejdet af Glarmester *Svendsen*. Varme- og Ventilationsapparatet er leveret af Kapt. *Reck* af København. Det daglige Tilsyn med Bygningens Opførelse blev besørget af nu afdøde Arkitekt *O. Bach* som Konduktør.

Da den nye Skolebygning ikke kunde tages i Brug før den 24. August, maatte Sommerferien forlænges nogle Dage; den indviedes ved en Højtid, som afholdtes den 14. September om Eftermiddagen i Gymnastiksalen, der i Dagens Anledning var smukt dekoreret. Den overværedes af Skolens Lærere og Disciple samt mange af disses Forældre; desuden bæredes den ved adskillige indbudne Autoriteters Nærværelse, saasom Amtmanden over Frederiksborg Amt Kammerherre, Baron *Wedell-Weddellsborg*, Medlemmer af Undervisningsinspektionen Professorerne *Gertz* og *Paludan*, Medlemmer af Byraadet, Skolekommissionen og Frederiksborg Amts Skoleraad samt forskellige andre.

Festen indlededes med, at et Kor af Skolens Disciple afsang følgende Sange:

Farvel har vi sagt til den snævre Gade,
 Hvor alt var trangt og tungt og trist;
 Nu har vi taget luftigt Stade,
 Og ret som Skovens Fugl paa Kvist,
 Der søger Ly bag Træets Blade,
 Saa kan vi her os rigtig glade
 I Lys og Luft og Friskhed bade.

Non scholæ sed vitæ — det Maal har vi sat,
 Som højt skal holdes i Ære.
 Først da har vi Styret rettelig fat,
 Først da kan vi samle den evige Skat,
 Som Møl og Rust ej fortære.

Non scholæ sed vitæ — betænk det, hver Gang
 Dig Skolen tykkes for snæver,
 Naar Vejen for dig er saa tung og saa lang,
 Naar haardt du tynges af Pligternes Tvang,
 Betænk da, at Livet det kræver!

Non scholæ sed vitæ — alt tjener til Held,
 Vrag intet af det, du faar givet!
 Men øser du rigt af Kundskabens Væld,
 Og samler du her dig en Kærlighedsgæld,
 Da ejer du Kræfter for Livet.

Derpaa besteg Helsingørs Borgmester, Hr. Overdommer *Rosenstand*, Talerstolen og talte saaledes:

Naar jeg nu, som Byraadets Formand, med nogle Ord skal indlede denne Højtidelighed, hvorved den nye Bygning, som Kommunen har ladet opføre for Helsingør Latin- og Realskole, overgives til sin Bestemmelse, saa mener jeg — saa vist som Skolen, om den end bærer en anden Devise end det mægtige »Alt for Fædrelandet«, har at løse ogsaa den Opgave, i sine Elever at lægge Spiren til, at de kunne udvikle sig til gode danske Borgere, der hver paa sit Omraade tjene deres Fædreland, hvad end deres Livsstilling maatte blive — at gøre Ret i at opfordre Dem til at aabne denne Højtidelighed med et
 Leve Kongen, leve Fædrelandet!

Efter at dette Leve var besvaret med rungende Hurraraab, fortsatte Taleren:

Lad mig i korte Træk give en Oversigt over Skolens Historie. Helsingør har fra gammel Tid, saa langt tilbage, at Oprindelsen ikke kan paavises, haft sin lærde Skole — sin »sorte Skole«, som det den Gang hed, fordi Skolens Formaal alene var at uddanne Præster, men »sort« sandelig ogsaa i anden Betydning, naar man sammenligner den Tids Skoleliv med de muntre og lyse Billeder fra de andre Samfundsklasser — sin »lærde« Skole hed det derefter, thi Skolens Maal var Lærdom, men Opdragelsen af virkedygtige Mænd i det levende Samfunds Tjeneste, det laa uden for Skolen. Men dem, der ville lære den gamle Skoles Historie at kende, dem vil jeg henvise

til den Udsigt over den gamle Skoles Historie i Programmet for i Aar, som vi skyldte Skolens nu fra-
traadte Lærer, Cand. mag. L. Heuer, Tak for.

Der var mange lærde Skoler her i Landet. Det var udenfor København alle sammen Statens Skoler, thi deres Maal var at uddanne Embedsmænd, og Disciplene stod sig egentlig ikke godt med de andre Lag i Befolkningen. Der blev til det Brug for mange lærde Skoler, og man begyndte at nedlægge dem, saaledes Skolerne i Nyborg, Nakskov, Vordingborg, Slagelse og Kolding, og der gjordes et Forsøg med videnskabelige Realskoler. Ved kgl. Resolution af 28. September 1838 blev Helsingør lærde Skole nedlagt — den havde den Gang kun 3 Disciple — og efter en Del Overvejelser om Indretningen af en ny Skole, hvorunder der herfra indtrængende blev andraget om, at Byen maatte beholde en lærd Skole, blev ved kgl. Resolution af 14. April 1843 Helsingør højere Realskole oprettet, idet det gjordes gældende, at en Kombination af lærd og Real-Undervisning vilde have til Følge, at den ene Gren af Undervisningen utilbørlig tilsidesattes for den anden, ligesom det vilde blive vanskeligt at faa en Forstander og Lærere, der havde Evne til at meddele begge Arter Undervisning; imidlertid hed det dog i Resolutionen, at Spørgsmaalet om lærd Undervisning paa ny kunde tages under Overvejelse, efterat Realskolen var traadt i Virksomhed efter den fastsatte Plan.

Ønsket om en lærd Skole blev dog stadig til Stede, medens Realskolen gik sin Gang. Imidlertid havde Kommunerne, efter at de vare blevne raadige over deres egne Anliggender, begyndt at tage Affære, Regeringen havde overvundet sine Betænkeligheder ved at forene Latin- og Realundervisningen i samme Skole, og da Byraadet den 19. April 1883 forelagde Ministeriet sin Plan for Helsingør Latin- og Realskole,

vandt denne straks Ministeriets Bifald og blev den 12. Maj approberet, saa at med Skoleaaret 1883—84 den nye Skole kunde begynde sin Virksomhed, der efterhaanden udvidedes saaledes, at der med Skoleaaret 1888—89 oprettedes en VI. studerende Klasse (Afgangsklasse).

Allerede straks var Tanken henvendt paa at faa de gamle Lokaler i Bygningen i Kongensgade afløste af en ny tidssvarende Bygning, og da Byraadet i 1884 vedtog at opføre nye Bygninger for Borger- og Friskolen, blev der samtidig truffet Bestemmelse om at lægge den nye Bygning for Latin- og Realskolen paa en Del af den gamle Borgerskoles Grund paa Hjørnet af Sct. Annægade og Kongensgade. Under de herpaa følgende Overvejelser opstod der imidlertid forskellige Betæneligheder ved Valget af denne Grund, og da Byraadet den 16. Juni 1887 formelt vedtog med 12 Stemmer mod 4, at der skulde opføres en ny Bygning, var Vedtagelsen ikke knyttet til Benyttelsen af denne Grund. Der var derefter Tale om flere andre Byggegrunde (Slagtertorvet, Fru Madelungs Have, Gartner Mortensens Have her ligeoverfor), indtil det, da i 1891 Jærnbane-stationen blev flyttet, begyndte at tages under Overvejelse, om ikke Skolen kunde anbringes paa den nedlagte Jærnbane-stations Plads og mulig til Dels med Benyttelse af Stationsbygningen. I 1894 købte da Kommunen den Del af den gamle Jærnbane-stations Terræn, hvorpaa Hovedbygningen er beliggende — 23490 Kvadratalen for 17617 Kr. 50 Øre, idet man samtidig solgte den gamle Borgerskolegrund for 20000 Kr., uden at dog derved Spørgsmaalet om Opførelsen af en ny Skolebygning var afgjort. Men i Slutningen af 1894 stillede Byraadets Formand et Forslag derom, og den 5. December 1895 vedtoges det med 12 Stemmer mod 7, at en Del af den gamle Jærnbane-station skulde an-

vendes og indrettes til Skolebygning. Der blev da udarbejdet Tegninger til en Skole med Benyttelse af den gamle Stationsbygning, men da der blev fundet for mange Ulemper ved en Ombygning, forandredes Planen; Stationsbygningen med tilhørende Areal, ialt 11100 Kvadratalen, solgtes for 19200 Kr., og Skolebygningen vedtoges opført, saaledes som den nu ligger. Opførelsen af Bygningen har kostet ialt 84500 Kr., og regnes Grunden til 5885 Kr. 67 Øre, staar den nye Skolebygning Kommunen i 90385 Kr. 67 Øre.

Selve Skolebygningen indeholder i sine to Etager ialt 20 Lokaler; heraf ere de 16 Klasseværelser, 1 er indrettet til Lokale for Skolens Bibliothek, og 3 ere bestemte til Lærerindeværelse, Lærerværelse og Kontor for Skolens Bestyrer. Ialt indeholde begge Etager 1956 Kvadratalen Gulvflade, hvoraf de nævnte 20 Lokaler indtage 1424, Trapperne og Korridorerne 332 Kvadratalen. I Kælderen er der Portnerbolig, Cyklestald, Rum til et eventuelt Badeværelse, Kulrum osv. Desuden er i en særlig Bygning denne Sal, hvor til daglig Brug Gymnastikundervisningen gives, men som ogsaa er bestemt til Afholdelse af Skolens Højtideligheder.

Men jeg har endnu ved denne Lejlighed en Bemærkning at gøre.

Under de senere Aars Forhandlinger om Bygningens Opførelse fremkom der med ikke ringe Styrke og støttet af ikke uvægtige Argumenter den Anskuelse, at man burde opgive Latinskolen eller i alt Fald dens afsluttende Klasser og gøre den nye Bygning kun til et Hus for Realskolen. Det ringe Discipelantal i Skolens to øverste Klasser kunde pege i den Retning — men den anden, konservative Anskuelse var den, at det praktiske Liv stiller større og større Fordringer til Kundskaber og Uddannelse. Hvor der

for ti Aar siden ingen Eksamen krævedes, fordres nu Præliminæreksamen; om ti Aar til vil der fordres Studentereksamen — med eller uden Latin — lad da vor Skole være indrettet for alle Eventualiteter, Fremtiden vil løse Spørgsmaalet. Men dette bør jeg sige, at da det først var afgjort, at Bygningen skulde rejses, vare de Mænd, som holdt paa Realskolen, lige saa rede som Mændene paa den anden Side til at bære de bedste Sten til Bygningen, fuldt ud behjælpelige med at gøre Bygningen saa god, som vore Evner rækkede.

Endnu et Ord dog om et for vort hele Skolevæsen betydningsfuldt Fremskridt, der staar i direkte Forbindelse med Bygningens Opførelse. Til Forslaget herom, der vedtoges den 5. December 1895, blev der efter Forhandlinger mellem Byraadets Formand og denne Skoles Bestyrer samt Skoleinspektøren for Borger- og Almueskolevæsenet knyttet Bestemmelser om, at der fra Begyndelsen af det første Skoleaar, efter at Latin- og Realskolens nye Lokaler ere tagne i Brug, oprettes i Latin- og Realskolen et Antal Fripladser eller Pladser til modereret Betaling, indtil seks aarlig, for Elever fra Borgerskolen; at der i Borgerskolen oprettes et lignende Antal Fripladser for Elever fra Friskolen; og at der fra Begyndelsen af Skoleaaret 1896—97 oprettes to frivillige Fortsættelsesklasser, en for hver Afdeling, i Friskolen for de Elever, som dertil ere egnede, og hvis Forældre maatte ønske saadan videregaaende Undervisning. Og jeg tror, det skal siges, at Kommunen derved har gjort en god Gerning for Skoleungdommen.

Man sammenligne nu denne Skole, i dens lyse Skikkelse og med dens folkelige Formaal, med den gamle sorte Skole — ja, naar De er kommen hjem, drag saa Sammenligningen!

Lad da denne Skolebygning staa ikke blot som et smukt og vel afpasset Hjem for den Skole, den

huser, men lad den ogsaa staa som et Mindesmærke om, hvor klart det i 1897 staaer for Helsingør Kommune, hvad den bør gøre for den opvoksende Slægt!

Forinden jeg nu paa Byraadets Vegne afgiver denne Bygning til sin Bestemmelse, idet jeg beder Hs. Højærværdighed Provst Bertelsen om at nedbede over vort Foretagende den Bistand fra det Høje, uden hvilken alt menneskeligt Værk falder i Grus, har jeg endnu at bringe en Tak til alle dem, som bistaa Skolen med Raad og Daad og have Lod og Del i dens Trivsel og denne Bygnings Tilblivelse. Jeg retter den til Regering og Rigsdag, der støtte Skolen med Pengemidler, til Frederiksborg Amts Skoleråad og Sparekassen for Helsingør og Omegn, der yde Skolen en værdifuld Bistand ved at betale Skolepenge for et Antal flinke Disciple; jeg henvender den til Undervisningsinspektionen for de lærde Skoler, der nøje kender Skolen og altid har omfattet den og dens Virksomhed med Interesse og Velvilje; og jeg bringer en oprigtig Tak til Skolens Bestyrer, der fra den første Begyndelse har givet Skolen Liv og Aand og nu i 14 Aar med aldrig svigtende Nidkærhed og Trofasthed har ofret den sine bedste Kræfter, til Skolens Lærere, som med dygtigt og ærligt Arbejde bistaa ham i hans Gerning; jeg retter den til Arkitekten, hvis Snille og gode Smag vi skyldte denne Bygnings hensigtsmæssige Indretning og smukke Ydre, til Entreprenøren, Haandværkerne og Arbejderne, som have rejst Bygningen; og — sidst men ikke mindst — en Tak til Byens Indvaanere, særlig til Disciplenes Forældre, der skænke Skolen deres Tillid og betro den deres Sønner!

Saa afgiver jeg da Bygningen til dens Bestemmelse og beder Skolens Bestyrer tage den under sin Varetægt, at han maa bruge den, som Pligt og Samvittighed tilsiger ham.

Derpaa blev følgende Sang sunget:

Kundskabs Fader, Visdoms Væld,
Til vor Gerning giv os Held!
Hvad der plantes, lad det lykkes;
Hvad der grundes, lad det bygges
Paa den rette Hjørnesten!

Lad en Slægt opfostres her,
Sund og frisk til Livets Færd,
Som kan vogte, som kan hædre
Arven fra de høje Fædre:
Modersmaal og Moders Navn!

Sognepræsten ved Sct. Olai Kirke, Hr. Provst *Bertelsen*, holdt herefter følgende Tale:

Jeg vil først tillade mig at udtale min Taknemmelighed, fordi det er blevet mig overdraget at indvi denne Skole, ikke fordi det giver mig Anledning til at holde en Tale, thi i et stort Embede i vort Land er der rig Anledning til at holde Taler, og vel maa vi Præster bede, naar vi gaa op paa Prædikestolen eller Talerstolen, at vi ej skal demoralisere vore Medmennesker med lange og kedsommelige og intetsigende Taler; men jeg takker Overdommeren og Professoren, der har anmodet mig om at foretage Indvielsen, fordi jeg deri gerne vil se et Vidnesbyrd om, at de vil, at det gamle Ord skal lyde her i Dag: dersom Herren ikke bygger Huset, arbejde Bygningsmændene forgæves; at de vil, at den Aand skal raade her, der raadede for 300 Aar siden, da Helsingør Latinskole havde den navnkundigste Rektor, den hidindtil har haft, Hans Christian Sthen. Lad hans Navn kun lyde her i Dag, det er længe siden, han vandrede her i Helsingør, han maa have set Kronborg vokse op i de sidste Aar, han boede her; lad hans lyse Minde kun

staa for os, og maatte Ordet, der danner Omkvædet i en af de skønne Salmer, han skænkede det danske Folk, lyde her iblandt os fra en af Helsingørs bedste Borgere: Gud give os Lykke og gode Raad, sin Naades Lys os tilsende!

Jeg vil dernæst benytte Lejligheden til at udtale en Tak til Helsingør Byraad for alt, hvad det har gjort, og haaber fremdeles vil gøre for Skolevæsenet i Helsingør, saa vor By sikkert indtager en høj Plads i saa Henseende blandt Danmarks Købstæder; ikke mindst vil jeg udtale en Tak til Hr. Overdommer Rosenstand som den erfarne Styrmand paa Forhandlingernes vidtløftige Hav, gid hans overlegne Evner i en Aarrække maatte komme Helsingør til Gode!

Men hvad jeg her vil sige ved Indvielsen af denne Bygning, vil jeg knytte til Apostelens Ord: Gid Eders Aand og Sjæl og Legeme helt og holdent maa bevarer ulastelig i vor Herres Jesu Kristi Tilkomst.

Aand og Sjæl og Legeme, det er, hvad vi Mennesker bestaa af, det er det, der skal opdrages, der skal gaa i Skole.

Nu frygter jeg egentlig ikke for, at de to sidste, Sjæl og Legeme, skal vanrøgtes i Fremtidens Skoler. Legemet, hvor bliver der gjort meget for det, og det med Rette! Skolestuernes Størrelse og Ventilation, Bordenes hele Indretning, Gymnastik, Sport, at fattige Børn ikke skal sidde i Skolen med tom Mave og anstrænges over Evne, at de kan lære at sy og lappe deres Klæder, undervises i at føre en tarvelig Hus-holdning, lave Mad o. s. v., hvor er det højst vigtige Ting!

Sjæl, ja der er Sjælen med Erkendelse, Følelse og Viljen, den skal ogsaa opdrages, og hvor bliver der gjort meget dygtigt Arbejde i saa Henseende i vor Tid, ogsaa for at det kan gaa med saa megen Lyst, som kan forbindes med det Slid og den Møje,

der nu en Gang siden Syndefaldet hører med til det menneskelige Arbejdes Vilkaar. Det arbejdede Hans Christian Sthen ogsaa paa for 300 Aar siden. Han siger: dulcius arrident seria picta jocis (Lærdom og Lyst følges bedst ad). Det er det samme, som Grundtvig synger: at den har aldrig levet, som klog paa det er blevet, han først ej havde kær. Jeg læser tidt med Fornøjelse Skolebøger og tænker, havde man gaaet i Skole i vore Dage, havde man maaske kunnet drive det noget videre!

Men nu Aanden, hvad vil man gøre med den? Alle Dage vil det lyde: Som Hjorten smægter efter Vandstrømme, saa smægter min Sjæl efter dig, o Gud! Min Sjæl tørster efter Gud, efter den levende Gud. Alle Dage vil det jo hedde:

Verden her er mig for lille,
Den kan Sjælens Trang ej stille,
Her er ingen Salighed,
Selv i Himlens Stjærnerige
Vil min Længsel evig stige,
Evig fredløs Aanden hige,
Finder den hos Gud ej Fred.

Det nytter ikke, man gør, som Anekdoten fortæller om Matrosen efter Søslaget. Lægen havde sorteret de døde fra de saarede og havde fæstet Dødsmærket paa de første, de skulde et Sted hen, og de saarede et andet. Da man imidlertid bar de døde hen til deres Sted, var der en af disse, der vaagnede op og begyndte at protestere mod at blive baaret ned i de dødes Rum, men en af Matroserne svarede: Aa Snak, Kammerat, vil du være klogere end de sagkyndige, de har sagt, at du er død. Aanden vil ogsaa protestere alle Dage, naar »de sagkyndige« vil henvise den til de dødes Bolig. Man taler tidt i vore Dage om »nyttige«, om »positive« Kundskaber med en noget ringeagtende Mine over for religiøs Kundskab. Men skulde denne sidste ikke ogsaa høre til de nyttige Kundskaber, indgaaende

Kendskab til den Religion, der tilfredstiller Aandens dybe Krav hos den mest civiliserede Del af Menneskeslægten, hos mange af dens dybeste og intelligenteste Mænd og Kvinder? Der gaar ved Siden af den Tale en dyb Følelse gennem Nutiden af, at Slægten trænger til en fast moralsk Overbevisning, dersom det hele ikke skal ramle sammen, og der søges efter en fast Grund at bygge denne Moral paa. Men vær forvisset om, at uden en fast Tro paa den levende Gud bygge vi ikke nogen Moral op, for hvilken, vel at mærke, Menneskeslægten vil bøje sig. Et er at drøfte den, et andet er, at den taler til os med Myndighed. Den, der vil være Menneskeslægtens Lovgiver, han maa lære af den store Lovgiver Moses, om hvem det hedder: han holdt fast ved den usynlige, som om han saa ham.

Vi ved det allesammen, at det ikke er tilstrækkeligt at have et sundt og skønt Legeme; har Sjælelivet ingen Uddannelse faaet, saa er man dog et udannet Menneske, men vi ved det ogsaa, at det endnu ikke er tilstrækkeligt at have Legemets og Sjælens Evner udviklede, man kan dog være et aandløst, ja fordærvet Menneske. Først naar Aand og Sjæl og Legeme komme i Samklang med Gud, har vi den rette Harmoni, Mennesket skabt i Guds Billede. Vi ved det, hvorledes en falden Aand, en falden Sjæl kan præge et Menneskelegeme, saa det bliver uhyggeligt at se, et Vrag af et Menneske; men vi ved det ogsaa, hvorledes Aanden, naar den er iført Kraften fra det Høje, kan rense Sjælens Dyb med de mange brusende, urene Lidenskaber, kan forklare Legemet, kan forklare Ansigtets Udtryk, saa det bliver skønt. I en nyere Novelle fortælles om en ung Kunstner, udmærket begavet, men uden nogen fast Livsanskuelse, omtumlet af Fristelser, der i længere Tid havde levet i Rom, da hans Moder og Adoptivsøster, simple men

gudfrygtige Mennesker, der havde levet i Ængstelse for ham, komme at besøge ham. Ved den første Sammenkomst, han har med dem, vender han sig pludselig mod Moderen og siger: men hvad har dog forandret dig i disse to Aar saa meget, der er kommet et andet Udtryk i dit Ansigt. Din Moder har bedet meget, siger Søsteren. Ja, siger Kunstneren, saa har Bønnen i alt Fald formet et smukt Ansigt, der er kommet saare skønne Linier ind i Ansigtstrækkene. Der er mange Ansigter, i hvilke ydmyg Bøn og Gudsfrygt har kaldt en Skønhed frem alt her i Verden, der varsler om Opstandelsens Herlighed.

Saa ønsker jeg Skolens Rektor til Lykke paa denne Dag i Haabet om, at han maa faa Held til at styre Skolen i den nye Bygning med samme Dygtighed, som den er bleven styret i den gamle, jeg ønsker ham og Skolens Lærere Lykke til at opdrage Eleverne her til Aand og Sjæl og Legeme, til at gaa til deres daglige Gerning paa samme Maade, som Luthers Lærer gik til sin. Der fortælles om ham, at han altid hensynsfuldt og kønt hilste paa sine Skoledrenge, naar han kom ind til dem, og naar andre sagde til ham, hvorfor gør du saadan Stads af de Knægte, svarede han: Ingen kan vide, hvad der kan blive af dem. Der sad en Morten Luther blandt Smaadrene.

Og nu, hvem ved, om der dernede imellem Drengene staar igen en Henrik Steffens, en Thomas Thaarup, en H. C. Andersen. Kunde Skolen atter sende en Henrik Steffens ind til København, da kunde han godt bruges i det danske Aandsliv, men Gud give i hvert Fald Lykke til, at der maa udgaa dygtige Elever fra denne Skole, med Blikket aabent for alt, hvad der er godt, hvad der er skønt, hvad der er elskeligt, enhver Dyd og enhver Hæder! Saa indvier jeg Skolen i Faderens, Sønnens og Helligaandens Navn, idet

jeg beder den gamle Rektors Bøn over Lærere og Elever: Gud give os Lykke og gode Raad, sin Naades Lys os tilsende!

Efter Provstens Tale sang Koret:

Du Herre, som ved Almagtsbud
Har kaldet os til Livet,
Tak være dig, algode Gud,
For alt, hvad du har givet!

O Fader, staa vor Svaghed bi!
Hør, hvad vi barnligt bede,
Og frem ad Dyds og Sandheds Sti
Din Naade os vejlede!

Derpaa holdt Skolens Bestyrer, Professor *Krüger*, følgende Tale:

Ærede Forsamling, mine kære Disciple!

Vi sang før, at nu har vi taget luftigt Stade, og ret som Skovens Fugl paa Kvist, der søger Ly bag Træets Blade, saa kan vi her os, rigtig glade, i Lys og Luft og Friskhed bade. Ja, Lys og Luft og Friskhed, det er netop de tre Ting, som vi har savnet i de fjorten Aar, vi har arbejdet i den gamle Skolebygning nede i den snævre Gade, hvor alt var trangt og tungt og trist, og som vi nu har faaet i rigt Maal, i rigere Maal, end vi nogensinde havde ventet at faa dem. At alle vi, der har vor daglige Arbejdsmark her, vi Lærere og I Disciple, og alle de Forældre, der har Børn i Skolen, er glade ved denne gode, smukke og enestaende skønt beliggende Skolebygning, det er vel noget, der følger af sig selv. Det bør da ogsaa være en Selvfølge, at vi er taknemmelige for den, og

at vi i Dag, da mange af dem, der har foranstaltet, forestaaet og udført Bygningens Opførelse, er samlede med os, give vore glade og taknemmelige Følelser Luft. Paa Disciplenes, Lærernes og Forældrenes Vegne retter jeg da nu, efter Bygningens højtidelige Indvielse, en varm Tak til Helsingør Byraad, som efter mange, ofte trange Forhandlinger vedtog at bygge et nyt Hjem for Kommunens Latin- og Real-skole og bevilgede de fornødne Penge dertil, til Arkitekten, som efter alles Mening har løst sin Opgave smukt og med Snille, til Bygmesteren og de øvrige helsingørske Haandværkere, som har udført Arbejdet med Dygtighed. Men sidst og fornemmelig ville vi frembære vor Tak for Ham, den store Bygmester, der er Livets Ophav, Lysets Fader og alt det godes Giver.

Vi har altsaa faaet et nyt Hus med brede Korridorer, lyse og luftige Klasseværelser, et stort og smukt Gymnastiklokale og en Legeplads, som vel ingen anden Skole her i Landet har Magen til; kort, hele den ydre Ramme om vor daglige Gerning er ny og tidssvarende, og dette bør være en Spore for os Lærere og for Jer Disciple til at tage fat med nyt Mod og friske Kræfter. Lad os da en Stund fæste Blikket paa den Gerning, vi udføre her, se, hvori den bestaar, og undersøge, hvad der bør være dens Maal og dens Midler, hvis ogsaa den skal være tidssvarende!

Hvorfor sende Forældrene deres Børn i Skole? For at de skal lære noget, vil vel de fleste sige, og helst noget, som de kan faa Brug for senere i Livet, saa at de kan blive dygtige Medlemmer af Samfundet, og --- vil vel de fleste tilføje --- for at de skal faa Skik paa sig, saa at de kan blive velopdragne, brave og gode Mennesker. Dermed overdrager Hjemmet da en vigtig Del af Børnenes Opdragelse til Skolen, og denne søger nu at løse sin Opgave i det væsentlige ved de to Midler, der er Skolens Alfa og Omega:

Undervisningen, der skal fremme Barnets intellektuelle Opdragelse, og Tugten, der tager Sigte paa den moralske Opdragelse; ganske vist tager Skolen sig ogsaa af sine Disciples fysiske Opdragelse, men om den skal jeg ikke tale i Dag.

Maalet for Skolens som for al anden *Undervisning* er jo det, at Disciplene skal erhverve sig visse Færdigheder og visse Kundskaber, nogle flere, andre færre, men i det hele og store skal det være saadanne Færdigheder og saadanne Kundskaber, som kan hjælpe dem til at finde sig til Rette i Naturen og i Menneskelivet, og som kan føre dem ind i en Stilling i Samfundet, som passer for deres Evner. De skal derfor, foruden at øves i de rent elementære Færdigheder, lære den Jord at kende, hvorpaa vi leve, og særlig den Del af den, som er vort Fædreland; de skal lære om Jordens Lande og Have, om dens Stater og Folkeslag, om dens Planteliv og dens Dyreliv; de skal ogsaa lære, at vor Jord kun er en ringe Del af det hele uendelige Univers, og de skal lære om andre, særlig fremtrædende Kloder og Fænomener i Universet, som har Betydning for os. De skal lære Naturens store Love at kende og de Veje, ad hvilke Menneskene har fundet disse Love, samt den Brug, vi gør af Lovene for at lette os Livet. De skal fremdeles lære om Mennesket, og de skal lære Menneskeslægtens Historie i Omrids fra de ældste Tider til Nutiden, baade Staternes og Folkenes Historie, til Dels ogsaa Kulturens, og de skal have et nøjere Kendskab ikke blot til vort Fædrelands og vore Broderlandes Historie men ogsaa til de Oldtidsfolks Historie, hvis Kultur næst Kristendommen danner den vigtigste Grundvold for Nutidens Kultur; nogle skal ogsaa høre om Kirkens Historie, og alle skal de lære Jødefolkets og den hellige Historie, saa vel som den kristelige Tros- og Sædelære. De skal endvidere lære for-

skellige Sprog, først og fremmest naturligvis Modersmaalet, som de skal lære at bruge i Tale og i Skrift, og de skal stifte Bekendtskab med saa mange af vor Literaturs Hovedværker, som Tiden og Alderen tillader; de skal ogsaa lære andre levende Sprog at kende, nogle flere, andre færre af de tre store Kultursprog Tysk, Fransk og Engelsk, enkelte ogsaa de saakaldte døde Sprog Latin, Græsk og Oldnordisk. Alt dette og endda meget andet, som jeg ikke har nævnet, skal Disciplene lære, selvfølgelig i et Omfang, som passer for deres Alder. Men desuden vente de fleste Forældre, som sætte deres Børn i denne Skole, at de skal lære det saaledes, at de kan underkaste sig en af de Eksaminer, som afslutte Undervisningen enten for Realdisciple eller for studerende Disciple. Hvorvidt disse Eksaminer er saa heldigt indrettede, som de kunde være, hvorvidt de kræve Kundskaber i de Fag, som faa størst Betydning for Flertallet af Eksaminanderne i Livet eller ved senere Studier, eller hvorvidt de er saadanne Modenheds- og Dannelsesprøver, som de give sig ud for at være, det faar staa hen — der er, som bekendt, meget delte Meninger derom. Vi har dem nu en Gang, og de er af stor Betydning for Skolen, idet de sætte et bestemt ydre Maal, som hver Discipel skal naa, og som det kan kontrolleres, om han har naaet eller ej, og derved give de Undervisningen en Fasthed, som den vanskeligt kunde faa ad nogen anden Vej. De er jo ogsaa af stor praktisk Betydning for Disciplene selv, for saa vidt som en bestaaet Eksamen, saadan som Forholdene nu en Gang er her hjemme, er et godt Vaaben i Kampen for Tilværelsen, i Kampen for at komme frem i Livet. Det er derfor simpelt hen Skolens Pligt at indrette sin Undervisning saaledes, at Disciplene kan bestaa deres Eksaminer og bestaa dem saa godt som muligt.

Men foruden dette ydre Maal har Skolens Undervisning ganske vist et højere, et mere ideelt Formaal, som vi har udtrykt i vor Skoleplan saaledes: at fremme en alsidig Udvikling og Forædling af Disciplenes Kræfter og Evner. Og dette Maal kan ikke naas ved en blot og bar Eksamensdressur, der kun spørger om, hvad og hvor meget der skal læses, ikke om hvorledes. Vel er det saa, at al Kundskabsmeddelelse, paa hvad Maade den end sker, har *nogen* Udvikling af Evnerne eller Udvikling af *nogle* Evner til Følge: selv den tarveligste Dressur kræver dog altid en Anstrængelse af Hukommelsen og en Anspændelse af Viljen, som naturligvis ikke er at foragte; men de Kundskaber, som erhverves ad denne Vej, de forsvinde som oftest hurtigt uden at have givet Aanden noget varigt Præg, uden at have faaet nogen blivende Betydning for Disciplenes Sjælsindhold. Nej, skal Disciplens Evner udvikles, skal hans Tænkeevne skærpes, skal hans Lærelyst vækkes og bevares, skal hans Vilje styrkes, saa maa der undervises saaledes, at hans *Selvvirksomhed* fremkaldes, saa at han virkelig *tilegner* Kundskaberne og optager dem som en Del af sin aandelige Organisme, saa de blive hans personlige Ejendom, som han har Følelsen af at have tilkæmpet sig ved eget Arbejde. Man misforstaa mig ikke; man maa ikke heraf slutte, at den bedste Undervisningsmetode altsaa maa være den, hvor Læreren indskrænker sig til »at give Lektier for« og saa for Resten overlader til Disciplen selv at faa dem lærte, som han bedst kan. Tvertimod, en saadan »Metode« fortjener slet ikke at kaldes Undervisning, en saadan Lærer er kun Lærer af Navn, ikke af Gavn; han skyder det vigtigste og mest lønnende Arbejde fra sig og beholder kun den lavere Del af Lærergerningen tilbage, den nemlig, som bestaar i at sikre sig, at Disciplene har udført det dem paalagte Hjemmearbejde -- at høre dem i

deres Lektier, som man siger. Han paalægger Disciplene et Arbejde, som ligger over de allerflestes Kræfter, og saa sker der et af tre: enten opgive de straks Ævret og komme altsaa uforberedte i Skole; eller de gør et hæderligt Forsøg og lære udenad, hvad der ikke skulde læres udenad; eller de søge Hjælp i Hjemmet eller hos Privatlærere. Naturligvis kan en saadan Hjælp ydes med Fornuft og være god, men den er oftere tankeløs og uforstandig — og i ethvert Tilfælde har Barnet mistet sin Tillid til Skolen. Der har ganske vist været Tider, da Overhøringen var alt, hvad der fordredes af Lærerne, og da man vedkendte sig det aabent ved at kalde Lærerne slet og ret for »Hørere«; og er det end meget længe siden, snart et Hundrebaar, at *Hørernavnet* forsvandt — nemlig ved den store Skolereform i dette Aarhundredes Begyndelse — saa er det ikke saa meget længe siden, at *Hørermethoden* blev opgiven. Jeg husker den i alt Fald fra min tidligste Skolegang, og man kan endnu træffe Forældre, der har den mærkelige Opfattelse, at Børnene egentlig kun komme i Skole for at blive hørte i deres Lektier. Men der kom andre Tider, og der er andre Skoler, hvor Læreren gaar til den modsatte Yderlighed og af lutter Nænsomhed, af lutter Frygt for at anstrænge Disciplene tager alt selvstændigt Arbejde fra dem; hvor Disciplene er passive Tilhørere til Lærerens »Foredrag« eller tankeløse Tilskuere ved hans Fremvisninger og Demonstrationer; hvor Læreren glemmer, at Børnene ikke er tomme Kar, han kan fylde i efter Behag, men levende Organismer, som skal fordøje den aandelige Føde ligesom den legemlige for at kunne vokse sig sunde og stærke. Vel kan der ved en saadan Undervisning, naar Foredraget er livligt og fængslende vækkes en vis Art af Opmærksomhed i Klassen, som der ingenlunde skal kastes Vrag paa; men Børn er nu en

Gang Børn, deres Erne til at koncentrere Opmærksomheden paa et enkelt Emne eller en enkelt Genstand i længere Tid er ikke stor; den skal først udvikles lidt efter lidt, og naar den ikke idelig ægges, saa sidde de og sove med aabne Øjne, som det hedder i Skolesproget — hvad der jo ikke betyder andet end, at deres Tanker gaar ad andre Veje, mens Lærerens stadig rindende Ordstrøm flyder hen over Hovederne paa dem. Jeg mener derfor, at der heller ikke ad denne Vej lægges Beslag paa Disciplenes Opmærksomhed paa en saadan Maade, at den kalder deres Selvvirksomhed til Live. Hvorledes da? Hvilken Vej skal vi da gaa for at naa dette Maal? Derom har jeg tidt og mange Gange udtalt mig for mine Medlærere og for Disciplenes Forældre, thi for mig staar det som en overmaade vigtig Sag, at Undervisningen bærer netop denne Frugt, saa kan enhver, der gaar ud af Skolen — enten han har faaet en Eksamen eller ej — være vis paa, at han har lært noget og faaet et godt Udbytte af sin Skolegang, selv om det kun er smaat bevendt med de positive Kundskaber. Og jeg har da altid hævdet, at Lærerens vigtigste Opgave ved Undervisningen er at komme i en uafsluttelig Vekselvirkning med Disciplene, snart med den ene, snart med den anden, snart med dem alle paa een Gang; at sikre sig deres Opmærksomhed ved idelige Spørgsmaal om det, der alt er lært, og at ægge dem til selv at stille Spørgsmaal om Ting, de ikke har forstaaet; at gøre Disciplene til sine Medarbejdere, saa at de alle komme til at tage mere eller mindre Del i det, vi kalde Gennemgangen; at vejlede dem til selv at finde Reglerne ud af Eksemplernes Mængde, og omvendt, naar Reglen er funden, til at oplyse den med selvvalgte Eksempler; at føre dem til selv at finde Lovene ud af de mangfoldige Kendsgerninger, og omvendt, naar

Loven er funden, til at anvende den paa specielle Tilfælde. Derved vænnes Disciplen til at være virkelig opmærksom, han lærer at arbejde paa egen Haand, og han faar Tillid til sine egne Kræfter; derved udvikles hans Evne til at iagttage Fænomenerne, til at skelne imellem sandt og falskt; derved lærer han at gøre en Slutning, at tænke logisk, og han lærer at give sin Tanke en klar og præcis Form. Og ikke nok med, at Iagttagelsesevnen udvikles, og Tænkeevnen skærpes. Erhvervelsen af Kundskaber bliver paa denne Maade fornøjelig, den vækker en Glæde, der er af samme Art som den, alle Opdagere og Opfindere har følt, og den, der en Gang har følt denne Glæde, han faar Lyst til at føle den en Gang til og en Gang til, og dermed er den ægte Lærelyst vakt eller rettere befæstet, thi Lærelysten er vel de fleste Mennesker medfødt, men den tabes ofte, før den er tilfredsstillet, paa Grund af en forfejlet Undervisning. Og har Disciplen først faaet Lærelysten vakt, lært at arbejde paa egen Haand og faaet Tillid til sine Kræfter, saa er ogsaa hans Vilje bleven styrket, og hans Pligtfølelse saaledes befæstet, at vi kan nære godt Haab om, at han har faaet baade Lyst, Evne og Vilje til at bruge sine Kræfter senere hen i Livet og til at fyldestgøre de Krav, som der stilles til ham. Paa denne Maade, og kun paa denne Maade, mener jeg, kan Skolen tilfredsstille Fordringen om at oplære alle Børnene til Livet — non scholæ sed vitæ — langt snarere end ved de positive Kundskaber, som den forsyner dem med. Og endnu et! Den antydede Undervisningsmetode har ogsaa den Fordel fremfor andre, at den ved Samarbejdet mellem Lærer og Discipel skaber et Forhold mellem dem, som vanskeligt kan tilvejebringes paa anden Maade. Den kræver nemlig af Lærerne stor Nidkærlighed, utrættelig Taalmodighed, Opfindsomhed til at finde nye Veje og en

aldrig svigtende Omhu for hver enkelt Discipel. Og naar Disciplen daglig er Vidne dertil, saa faar han uvilkaarlig Sympati for den Lærer, som jævner Vejen for ham, som opmuntrer ham, naar Modet er ved at svigte, og som deler Sejrens Glæde med ham, naar Vanskelighederne er overvundne: Læreren bliver hans gode Ven; og denne Sympati bliver en Spore for ham til endnu større Opmærksomhed, endnu større Flid.

Men -- vi ved det jo alle, man kan anvende, hvilken Metode man vil, saa vil der dog altid være nogle Disciple, hos hvem det ikke lykkes at vække nogen Lærelyst, selv om de har jævnt gode Evner, hos hvem det ikke lykkes at udvikle Pligtfølelsen, hvor meget de end opmuntres og formaner. Nuvel, saa maa Skolen prøve de andre Midler, der staa til dens Raadighed, og derved kommer jeg til at tale om *Tugten*, det andet af Skolens Hovedmidler til Børnenes Opdragelse. Det Ord har en styg Klang, fordi man i daglig Tale som oftest ved Tugt forstaar det samme som Straf, særlig legemlig Straf, men Ordet har oprindeligt en langt videre Betydning, og det er den, hvori jeg tager det her. Ved Skoletugt forstaar jeg alt, hvad Skolen gør for at fremme god Orden i Skolen, Opmærksomheden i Timerne og Fliden hjemme samt den gode Aand og Tone baade mellem Disciplene indbyrdes og mellem Disciplene og Lærerne. Og om Tugten gælder det samme som om Undervisningen: non scholæ sed vitæ; ligesom vi skal oplære Børnene til Livet, skal vi ogsaa optugte dem til Livet, at de maa blive pligtopfyldende, sandhedskærlige og gode Mennesker, frie Mænd med faste Karakterer, lydige mod guddommelige og menneskelige Love, de skrevne som de uskrevne. Skolen er et lille Samfund for sig selv, et Slags Billede af det store Samfund, som ingen af os kan unddrage sig

for at blive Medlem af, og i ethvert Samfund skal der være en vis Orden, naar det skal kunne løse sine Opgaver, og naar Medlemmerne skal befinde sig vel i det. Derfor skal Disciplene møde i rette Tid i Skolen, de skal have alle de Bøger og andre Skole-rekvisiter med, som de skal bruge i Dagens Løb, og de skal holde disse i ordentlig Stand; de skal uden Støj og Spektakel gaa til og fra Klassen, og i Timerne skal der herske den tilbørlige Ro; de skal være skaansomme mod Skolens Materiel og øvrige Ejendele osv. osv. Derved udvikles i Aarenes Løb Disciplenes Sans for Punktlighed og Orden; ganske vist, den regnes ikke til Kardinaldyderne, og det bør den heller ikke, men den giver dem gode Vaner, som vil komme dem til Nytte i saa at sige alle Livsstillinger. Og da Skolen formulerer sine Krav i denne Retning i bestemte Forskrifter, som skal følges, saa paalægger den ogsaa Disciplene visse Pligter, som de skal opfylde: den sætter altsaa Pligtfølelsen i Bevægelse, og den vænner Disciplene til Lydighed mod Loven. Dernæst skal Disciplene jo være flittige og opmærksomme — hvorfor, det har jeg allerede talt nok om, og jeg tror ogsaa, jeg har paavist, hvorledes Undervisningen selv kan vække og ægge baade Opmærksomheden og Fliden og altsaa blive et af Midlerne til Skoletugtens Haandhævelse, ligesom denne er en Betingelse for, at Disciplene kan faa et godt Udbytte af Undervisningen. Der skal endelig være en god Tone i Skolen, og den gode Aand skal sætte sit Præg paa al vor Gerning, baade Lærernes og Disciplenes. Den gode Tone kræver, at Disciplene skal være høflige og dog frejdige i deres Optræden over for Lærerne, baade i Timerne og i Friminutterne, baade paa Skolen og uden for Skolen. De skal være aabne og ærlige i al deres Færd, og de skal tale Sandhed, Sandhed først og Sandhed sidst; selv Kammeratskabets Love maa

vige, naar højere Hensyn kræve det, og det er da enhver Discipels Pligt paa Opfordring af sine Foresatte at aabenbare Sandheden. Men paa den anden Side skal Disciplene netop vænnes af med at sladre om hinanden, thi Sladderagtighed er en styg Fejl, som ofte kan findes hos smaa Børn, og den maa udryddes; det behøver Skolen dog kun sjældent at tage sig af, det skal Kammeraterne nok besørge. Og Kammeratskabet er en af Skolelivets bedste Frugter; vel har det uskrevne Love, som undertiden kan kollidere med Skolens disciplinariske Bestemmelser, men det lægger Grunden til Disciplenes Samfundsfølelse, og det udvikler mange af de Egenskaber, som høre til de allernødvendigste i Kampen for Livet. Det opstaar ved Samlivet paa Skolebænken, ved det fælles Arbejde, de fælles Pligter, fornemmelig dog ved Samlivet paa Legepladsen. Der har Disciplene Lov til at tumle sig i Frihed og lege sammen som raske Drengene; men ogsaa der skal den gode Aand herske; derfor skal ethvert Udslag af Raahed være banlyst, og ethvert Overgreb mod svagere Kammerater er forbudt; tværtimod skal de netop lære at staa de forsagte bi, deres Medfølelse med de smaa skal vækkes og næres, deres ridderlige Følelser skal udvikles og befæstes.

Paa hvilken Maade, ved hvilke Midler skal nu Skoletugten haandhæves? Ja, derom er der naturligvis mange forskellige Meninger; den har været haandhævet paa højst forskellig Vis i de forskellige Tider og i de forskellige Skoler. Over Indgangsdøren til vor Skole staar der et gammelt dansk Kernesprog, som efter min Overbevisning træffer det rette, om det end ikke er helt udtømmende. *Ave og Ast gør frels og fast*, staar der. Hvad Ave er, behøver jeg næppe at sige, det ved jo ethvert Barn; Ast er et gammelt Ord, der ikke bruges mere og derfor ikke er synderlig kendt, det kan gengives paa Nutidsdansk ved Kærlighed.

Og Indskriften siger altsaa, at Ave og Kærlighed skaber frie Mænd med faste Karakterer. For en overfladisk Betragtning synes disse to Begreber, Ave og Kærlighed, at være Modsætninger, men ogsaa kun for en overfladisk; i Virkeligheden er de det ikke, de forliges tværtimod godt sammen. Og dog betegner de de to Yderligheder, hvorimellem Tugtens Haandhævelse har svinget og maaske endnu svinger. Det er bekendt nok, at i gamle Dage var Tugten barbarisk; man kendte kun to Midler til at faa Barnet til at lyde: haarde Ord og Prygl — det var Avens Tid. Man undre sig ikke derover, i de Tider var Hustugten lige saa barbarisk, man slog løs i Tide og Utide, med Grund og uden Grund; der fortælles endog om en af vore berømte Mænd, at han hver Langfredag gav sine Børn en forsvarlig Dragt Prygl, for at de ret skulde mindes Jesu Lidelser. Tugten var, som Tiden krævede det; det gjaldt ikke om at opdrage Børnene til at blive frie Mænd, og derfor var den rent udvortes Lydighed det væsentligste, der tilsigtedes med Tugten. Barnet havde den Gang ingen Ret over for sine Opdragere, hverken over for Forældrene eller over for Lærerne, der betragtede Børnene som smaa Djævlunger, som det gjaldt om at prygle alt det onde ud af, og det var da ogsaa med Frygt og Bæven, at de mødte i Skolen. Men Barnet skulde senere faa sin Ret, og det til Overmaal; da Samfundet krævede frie Borgere, var der dem, der mente, at Børnene ogsaa skulde opdrages i den fuldeste Frihed: ingen Tvang, ingen Ave, kun en blødsøden Kærlighed; kun hvad Barnet havde Lyst til at lære, skulde det lære; kun hvad Barnet gad foretage sig, skulde det gøre; Barnets Ret var hellig og ukrænkelig. En Skolebestyrer fortalte mig en Gang, at en af de ivrigste Talsmænd for denne Opdragermetode kom og indmeldte sin Søu, en 14—15 Aars Dreng, i hans Skole; Drengen havde

ikke før gaaet i nogen Skole, han havde hidtil gaaet hjemme og var vokset op i Frihed, og han havde ogsaa faaet nogen Undervisning, formodentlig naar Trangen dertil kom op i ham. Saa, nogle Dage efter, kom han igen, denne Gang med Drengen selv, og han sagde saa til ham i Bestyrerens Nærværelse: Sig mig nu, har du nu ogsaa virkelig Lyst til at komme i Skole, er det nu ogsaa dit ramme Alvor, at du vil gaa i Skole? Og først da Drengen tvært havde svaret Ja paa begge disse Spørgsmaal, blev det endelig besluttet, at han skulde optages i Skolen. Men enhver Overdrivelse fremkalder en naturlig Reaktion, og en af selve Førerne for denne Skoleretning har da ogsaa for ikke mange Aar siden maattet bekende paa et offentligt Skolemøde, at der er talt for mange og for store Ord om Børnenes Lyst i Skolen, og at det er bundfalskt, at Børnene kun skal lære det, de har Lyst til, for det kan ikke gennemføres noget Sted; det vilde blive en rar Redelighed, sagde han videre, om Læreren i Stedet for at lede Børnene hen, hvor han vilde, skulde lade sig lede af dem; og han maatte ogsaa indrømme, at hvor pinligt det end kan være at hænge i Klokkestrengen, saa kan det ikke undværes, ellers spildes Tiden med Vrøvl. Javist spildes Tiden, den kostbare Tid, og der opfostres en blødagtig og uvorn Slægt, uoplagt til Livets Pligter, udygtig til alvorligt Arbejde. Og dog skal Kærligheden være den røde Traad, der gaar gennem alt vort Arbejde med de unge, Kærlighed til vor Gerning og Kærlighed til de unge selv; og naar vor Indskrift nævner Aven først og Asten sidst, vil vi antage, at det kun er for Rimets Skyld. Vi Lærere skal vise Kærlighed til vor Gerning ved at stræbe efter at blive saa dygtige som muligt, ved at søge at fuldkommengøre os til al vor Gerning, saa vi kan blive Disciplene Eksempler til Efterfølgelse; thi Eks-

emplets Magt er stor, men det maa da ogsaa erindres, at vi kun er skrøbelige Mennesker som alle andre, at ogsaa vi har vore Sorger og Bekymringer, der kan gøre os pirrelige og utaalmodige. Vi skal vise vor Kærlighed til Disciplene ved at lette dem Arbejdet saa meget, som det er foreneligt med vore Bestræbelser for at lære dem selv at arbejde, ved at opmuntre dem, ved at raade og formane dem. Vi skal fremdeles vise den ved, saa vidt muligt, at bringe dem til at forstaa, at alt, hvad vi forlanger af dem, det forlanger vi kun, fordi det tjener deres sande Vel; ganske vist er der dem, der mene, at Børnene lære dette bedre, naar man lader dem selv erfare, hvilke Følger Ulydigheden drager efter sig — »brændt Barn skyer Ilden« — og i Hjemmet lader dette sig vel gøre i enkelte Tilfælde, i Skolen dog kun sjældent, naar den skal forfølge sine andre Formaal. Men naar der fejles, skal vi vise vor Kærlighed ved at være langmodige og overbærende, ved at være milde og besindige, ved at være retfærdige Dommere, saa det bliver indlysende for Barnet, naar Straffen kommer, at den er vel fortjent. Og hvis det bliver nødvendigt at bruge Avens Kniv til at bortluge Ukrudtet, der ellers vilde kvæle de gode Spirer, som Kærligheden skal give Vækst, saa skal det gøres humant men dog i Alvor, at Barnet i Tide kan lære, at der er moralske Love, som det ikke ustraffet kan overtræde, Myndigheder, som det ikke har Lov til at sætte sig op imod; da vil det ogsaa efterhaanden blive vænnet til den Selvbeherskelse og den Selvfornægtelse, der er al sædelig Dannelses Grundvold.

Hermed vil jeg slutte. Og jeg vil slutte, som jeg begyndte, med at udtale en Tak, en Tak til vor Borgmester for de smukke Ord, han henvendte til mig i sin Tale, og en Tak til Provsten for de gode Ønsker, han udtalte for mig og mine Medlærere, og

for den Velsignelse, han nedbad over Skolen. Og
tilsidst vil jeg udtale Ønsket og Haabet om, at Gud
vil give os Lærere Held og Kræfter til her at opfostre
en Slægt,

sund og frisk til Livets Færd,
som kan vogte, som kan hædre
Arven fra de høje Fædre:
Modersmaal og Moders Navn.

Derefter afsang Disciplene Slutningssangen:

O Gud, vær du i vore Kaar
Med Aandens Kraft til Stede,
At Ynglingen fra Barneaar
Den rette Vej kan træde!
Giv Visdom og Forstand,
At Livet vokse kan,
At Kundskabs Strømme maa,
De store og de smaa,
Sig samle til din Ære.

Og endelig sluttede Borgmesteren Festen med et
Leve for Helsingør Latin- og Realskole.

Skoleefterretninger.

I. Eksaminer 1897.

1. Afgangseksamen for studerende

afholdtes i Juni og Juli i Overværelse af Hr. Professor, dr. phil. *Ɖ. Paludan* som Eksamenskommissær (Censor i Dansk og Fransk) samt de beskikkede Censorer: Hr. Overlærer *Giersing* (Engelsk), Hr. Adjunkt *Aagaard* (Historie), Hr. Docent, dr. phil. *Siesbye* (Latin), Hr. Skolebestyrer *Levy* (Græsk) og Hr. Adjunkt, dr. phil. *S. A. Christensen* (Naturlære).

De fra Ministeriet sendte Opgaver til den skriftlige Prøve, der afholdtes den 10.—14. Juni, vare følgende:

Dansk Stil I.

(Fri Opgave.)

Om Arbejderbevægelserne i den nyere Tid, deres Aarsager og Virkninger.

Dansk Stil II.

(Bunden Opgave.)

Den sidste Krig mellem Frankrig og Tyskland, dens nærmeste Aarsager og politiske Følger.

Latinsk Version.

Philippus rex bello victus quum civitates Thessalis reddere praesidiaque regia ab Aeno et Maronea deducere iussus esset, infensus omnibus in Maronitas iram effundit. Onomasto, qui praerat maritimae Thraciae orae, mandat, ut partis adversae principes interficeret. Ille per Casandrum quendam, unum ex regis iam diu habitantem Maroneae, nocte Thracibus intromissis velut in bello capta urbe caedem fecit. Apud legatos Romanos querentes, tam crudeliter adversus innoxios Maronitas, tam superbe adversus populum Romanum factum, ut, quibus libertatem restituendam senatus censuisset, ii pro hostibus trucidarentur, abnuabat rex, quicquam eorum ad se aut ad quemquam suorum pertinere; seditione inter ipsos dimicatum, quum alii ad se, alii ad Eumenem civitatem traherent; id facile scituros esse, si percontarentur ipsos Maronitas, — haud dubius, percussis omnibus terrore tam recentis caedis, neminem hiscere¹⁾ adversus se ausurum. Negabat Appius, princeps legationis Romanae, rem manifestam pro dubia quaerendam; si ab se culpam remove vellet, Onomastum et Casandrum, per quos acta res diceretur, mitteret Romam, ut eos senatus percontari posset. Primo adeo perturbavit ea vox regem, ut non color, non vultus ei constaret; deinde, collecto tandem animo, Casandrum, qui Maroneae fuisset, si utique vellent, se missurum dixit; ad Onomastum quidem quid eam rem pertinere, qui non modo Maroneae, sed ne in regione quidem propinqua fuisset? Et parcebat magis Onomasto, honoratiori amico, et eundem indicem haud paulo plus timebat, quia et ipse sermonem contulerat cum eo et multorum talium ministrum et conscium habebat. Casander quoque, missis, qui per Epirum ad mare prosequerentur eum, ne qua indicium emanaret, veneno creditur sublatus. Et legati a Philippi colloquio ita digressi sunt, ut praese ferrent, nihil eorum sibi placere, et Philippus minime, quin rebellandum esset, dubius. Quia tamen immaturae ad id vires erant, ad moram interponendam Demetrium, minorem filium, mittere Romam simul ad purganda crimina, simul ad deprecandam iram senatus statuit.

¹⁾ hiscere: at mukke.

Aenos og Maronea, to Byer paa Thrakiens Kyst.

Eumenes, Konge i Pergamum, Roms Forbundsfælle i Krigen mod Philip.

Fransk Stil.

Under Henrik den 1stes Regering var der i London en ung Borger, som Datidens Historieskrivere kalde Gilbert Beket. Henimod Aaret 1115 tog han Korset, men var mindre heldig i Palæstina, end de normanniske Adelsmænd havde været i England. I Stedet for, som disse, at blive mægtig og rig blev han fangen og gjort til Slave. Hvor ulykkelig og foragtet han end var, lykkedes det ham at indgyde en saracenisk Høvdings Datter Kærlighed. Ved denne Kvindes Bistand undveg han og kom tilbage til sit Land; men hans Befrierinde, som ikke kunde leve uden ham, forlod snart det sædrene Hus for at opsøge ham. Hun kendte kun to for Vestens Beboere forstaaelige Ord: det var London og Gilbert. Ved Hjælp af det første kom hun over til England paa et Handelsskib, og ved Hjælp af det andet genfandt hun den Mand, hun elskede, ved at løbe fra Gade til Gade og gentage det for Mængden, der samlede sig omkring hende. Gilbert Beket lod hende døbe, og i Aaret 1119 fik de en Søn, som blev kaldt Thomas Beket. Paa denne romantiske Maade kom den Mand til Verden, som var bestemt til at forstyrre Vilhelm Erobrerens Barnebarnsbarn i en lykkelig og fredelig Nydelse af Magten.

Tallene skrives med Bogstaver.

Den mundtlige Prøve afholdtes d. 22. Juni—6. Juli. Udfaldet af Eksamen ses af omstaaende Karakterliste.

Afgangseksamen for studerende.

Kandidaternes Navne.	Dansk Stil, fri Opgave.	Dansk Stil, bunden Opgave.	Dansk, mundtlig og Oldnordisk.	Fransk.	Engelsk.	Historie.	Latin, skriftlig.	Latin, mundtlig i det læste.	Latin, mundtlig ikke læst.	Græsk.	Naturalære.	Points.	Hovedkarakter.
1. Knud Gjørup (f. 28/1 79; Oberstlnt. G.)	mg+	mg	ug÷	g+	mg÷	mg+	g	mg	mg	mg÷	mg	93	Første Karakter.
2. Eigil Wandler (f. 26/1 78; Oberstlnt. W.)	g+	g+	mg	mg÷	mg+	ug	tg+	g+	mg+	mg	g÷	87	Første Karakter.

2. Almindelig Forberedelseseksamen

og

Fjerde Klasses Hovedeksamen

afholdtes i Juni og Juli i Overværelse af Hr. Professor, dr. phil. *J. Paludan* som Eksamenskommissær (Censor i Dansk) og de beskikkede Censorer: Hr. Overlærer *Giersing* (Engelsk), Hr. Sproglærer, cand. jur. *Mohr* (Tysk), Hr. cand. mag. *Faber* (Naturhistorie), Hr. Adjunkt *Aagaard* (Geografi), Hr. Adjunkt, dr. phil. *S. A. Christensen* (Matematik og Naturlære) og Hr. Skolebestyrer *Levy* (Latin).

De fra Ministeriet sendte Opgaver til den skriftlige Prøve, som afholdtes den 10.—15. Juni, vare følgende:

a. Fælles for Realister og studerende Disciple:

Dansk Stil.

Fortæl nogle vigtige Begivenheder af Københavns Historie.

Aritmetik.

1. Find Værdien af p , naar den ene Rod i Ligningen

$$x^2 - x + p = 0$$

er dobbelt saa stor som den anden, og find dernæst begge Rodderne.

2. Løs Ligningerne

$$(a - 2)x + (3a - 1)y = 2a$$

og

$$4x - 2(a - 1)y = -a$$

med Hensyn til x og y .

Specielt betragtes $a = 0$ og $a = -3$.

3. Bevis, at et vilkaarligt helt Tal x gaar op i $(x + 1)^n - 1$, naar n er hel og positiv.

Geometri.

1. I Firkanten ABCD er $\angle A = \angle B = 90^\circ$; endvidere er $AO = a$, $BO = b$ og $\angle AOB = 90^\circ$, idet O er Skæringspunktet mellem Diagonalerne AC og BD. Find Firkantens Sider.

2. ABCD er et Parallelogram, og E er det Punkt i Forlængelsen af Diagonalen AC, der er bestemt ved Ligningen $CE = AC$.

Bevis, at Siderne i Trekant BDE ere dobbelt saa store som Medianerne i Trekant ABC, og at Medianerne i Trekant BDE skære hverandre i C.

3. Der er givet to Punkter A og M. Konstruer et Kvadrat ABCD saaledes, at Midtpunktet af BC falder i M. Hvor stor er Siden AB, naar $AM = a$?

b. Særskilt for Realister:

Engelsk Version.

Philip II was the most powerful prince in Europe, possessing not only the kingdom of Spain, but also Portugal, the two Sicilies, great part of Northern Italy, and the Netherlands, besides many colonies in America, whence he was supplied with immense quantities of gold and silver. His soldiers were considered the best in the world, trained¹⁾ as they had been in the long wars with the French in Italy, and with the Protestants in the Netherlands, wars in which they had shown relentless²⁾ cruelty as well as undaunted³⁾ courage. It might well seem to him impossible that a woman, sovereign of part of one small island, should make head against⁴⁾ such mighty forces, and in his confidence in his own superior power he named the fleet, which he had fitted out⁵⁾, »the Invincible Armada«. It was at first intended that it should sail in 1587, but at the first news of the design⁶⁾ Sir Francis Drake set sail⁷⁾ with thirty ships, entered Cadiz Bay, where he took, sunk or burnt thirty of the Spanish vessels collected there, destroyed a hundred more between Cadiz and Cape St. Vincent on their way to Lisbon, the appointed place of meeting; then entering the Tagus⁸⁾ he captured⁹⁾ the St. Philip, a ship of the largest size, loaded with treasures, and challenged¹⁰⁾ the Spanish admiral, the Marquis of Santa Cruz, to an engagement¹¹⁾. The king's express orders prevented the

marquis from accepting the challenge; and his death, which took place immediately after, is said to have been caused by his grief. Sir Francis Drake meantime returned to England, saying merrily that 'he had singed¹²⁾ the King of Spain's beard'.

1) to train, at øve. 2) relentless, ubarmhjertig. 3) undaunted, ubetvingelig. 4) to make head against, at gøre Modstand imod. 5) to fit out, at udruste. 6) design, Plan. 7) to set sail, at gaa under Sejl. 8) the Tagus, Tajo-floden. 9) to capture, at erobre. 10) to challenge, at udfordre. 11) engagement, Kamp. 12) to singe, at svide.

Praktisk Regning.

1. Hvor mange Skærver findes der i en Bunke, der har Form af en Pyramidestub, hvis Endeflader ere henholdsvis $6\frac{1}{3}$ Kvadratalen og $18\frac{1}{25}$ Kvadratfod, og hvis Højde er 1 Alen $13\frac{1}{2}$ Tomme, naar Skærvernes gennemsnitlige Størrelse er $5\frac{1}{12}$ Kubiktomme, og Mellenrummene udgøre $27\frac{1}{9}$ pCt. af hele Bunkens Rumfang? Hvor meget vejer Bunken, naar Stenmassens Vægtfylde er 3,6?

Rumfanget af en Pyramidestub er $\frac{1}{3} h (a + b + \sqrt{ab})$ Kubiktommer, naar Højden er h Tommer, Endefladerne henholdsvis a og b Kvadrattommer. 1 Kubikfod Vand vejer 62 Pund.

2. En Kapital, som i Juni 1887 havde en Størrelse af 12450 Kroner, er siden den Tid stadig forøget med Renter og Renters Renter, saa at den nu, 10 Aar efter, er vokset til 17562 Kroner. Rentefoden har hele Tiden været den samme. Hvor stor var Kapitalen for 1 Aar siden? Hvor mange pCt. af den oprindelige Kapital udgør Renten for det sidste Aar (Juni 1896—Juni 1897)?

e. Særskilt for studerende Disciple:

Latinsk Stil.

I Aaret 168 f. Chr. paaførte Kong Antiochus af Syrien sin Søsters Søn, Kong Ptolemæus af Ægypten, Krig. Da denne ikke kunde forsvare sig med sine egne Kræfter, skrev han et Brev til Senatet og bad det om Hjælp. Bevæget af hans Bønner afsendte Senatet Sendemænd fra Rom, som skulde be-

fale Antiochus at holde sig borte fra Ægypten. Ved Byen Eleusis¹⁾, som laa fire Tusinde Skridt fra Alexandria, mødte Sendemændene Kongen. Da denne havde hilst paa²⁾ dem og rakte³⁾ Gesandtskabets Formand⁴⁾ Popillius sin højre Haand, overgav denne ham Senatsbeslutningen skreven paa en Tavle og bød ham straks at læse den. Efter at have læst den igennem sagde Kongen, at han vilde tilkalde sine Venner og raadspørge dem om, hvad han helst burde gøre. Men Popillius skrev en Kres om ham⁵⁾ med en Stok⁶⁾, som han bar i Haanden, og bød ham, førend han gik ud af Kresen⁷⁾, at give ham Svar, for at Senatet kunde vide, om han vilde have Krig eller Fred. Denne barske Adfærd⁸⁾ knækkede i den Grad Kongens Mod, at han svarede, at han vilde adlyde Senatet. Da først gav Popillius ham Haanden og bød ham være ved godt Mod.

1) Eleusis, inis. 2) hilse paa: salutare. 3) række: porrigere. 4) Formand: princeps. 5) skrive en Kres om en: circumscribere aliquem. 6) Stok: virga. 7) Kres: circulus. 8) barsk Adfærd: asperitas.

Tallet skal skrives helt ud med Bogstaver.

Den mundtlige Prøve afholdtes d. 22. Juli—
7. Juli.

Udfaldet af Eksaminerne ses af omstaaende Katerlister.

Almindelig Forberedelseseksamen.

Eksaminanderne.	Hovedkarakter.													
	Modersmaalet, skriftlig.	Modersmaalet, mundtlig.	Engelsk, skriftlig og mundtlig.	Tysk.	Fransk.	Historie.	Geografi	Naturhistorie.	Prakt. Regning.	Aritmetik, skriftl. og mundt.	Geometri, skriftl. og mundt.	Naturlære.	Orden med skriftl. Arbejder.	Points.
1. Christian A. Christensen (f. 14 $\frac{1}{2}$ 81; Ølhandler C.)	mg+	mg	mg÷	mg	»	ug	g+	mg	g+	g÷	g	mg+	mg	97 $\frac{2}{3}$
2. Carl Levin P. Gottlieb (f. 23 $\frac{1}{12}$ 79; Forretningsf. G.)	g+	mg÷	mg÷	mg÷	»	mg÷	mg	mg+	ug	lg	g	mg	mg÷	91
3. Sophus J. J. Johannesen (f. 16 $\frac{1}{4}$ 81; Revisorfører J.)	mg÷	mg+	ug÷	ug÷	mg	ug÷	ug÷	ug	ug	ug÷	mg+	ug÷	mg+	118 $\frac{2}{3}$
4. G. Harald Lassen (f. 26 $\frac{1}{5}$ 81; Kømand L.)	g+	mg	mg÷	mg÷	»	ug	mg	mg	ug	ug÷	mg	mg+	mg÷	102 $\frac{2}{3}$
5. Frits V. H. Segelcke (f. 17 $\frac{1}{4}$ 80; Pro-prietær S.)	g	mg÷	mg÷	lg+	»	mg÷	mg÷	g÷	ug	g+	mg÷	g	mg	86

Bestaaet.

Fjerde Klasses Hovedeksamen.

Eksaminanden.	Dansk Stil.	Fransk.	Tysk.	Latin, skriftlig og mundtlig.	Historie.	Geografi.	Naturhistorie.	Aritmetik, skriftl. og mundtlig.	Geometri, skriftl. og mundtlig.	Naturlære.	Points i det hele.	Points i Afslutningsfagene.
Poul Lesser (f. $\frac{7}{2}$ 81; Oberstlnt. L.)	mg ÷	g ÷	g ÷	mg ÷	ug ÷	mg	g ÷	g	g ÷	mg ÷	67 ² / ₃	34

3. Skolens Aarsprøve

afholdtes paa sædvanlig Maade i Juni og Juli: den skriftlige samtidig med de skriftlige Afgangsprøver, den mundtlige d. 1.—14. Juli.

Disciplenes Fordeling i Klasserne før og efter Aarsprøven ses af nedenstaaende Tabel:

Klassen.	Sum.												
	Forbkl. A.	Forbkl. B.	Forbkl. C.	1. Fællesskl.	2. Fællesskl.	3. Fællesskl.	1. stud. & Realkl.	II. stud. & Realkl.	III. stud. & Realkl.	IV. stud. & Realkl.	V. stud. Kl.	VI. stud. Kl.	
Discipelantallet før Aarsprøven:	17	21	22	22	22	19	15	10	9	7	4	2	170
Efter Aarsprøven forbleve i Klassen:	3	0	0	0	1	2	2	1	1	1	0	0	11
Efter Aarsprøven udmeldtes:	0	0	0	0	0	0	1	0	2	6	0	2	11
Efter Aarsprøven oplyttedes:	14	21	22	22	21	17	12	9	6	0	4	—	148
Discipelantallet efter Aarsprøven:	3	14	21	22	23	23	19	13	10	7	0	4	159

II. Disciplene.

Den 30. April 1897 talte Skolen 174 Disciple; i Maj Maaned indmeldtes 1 Discipel i Forberedkl. A, i samme Maaned udmeldtes 2 Disciple (*Christian Petersen*, II. Realkl., og *Kai Griess*, 1. Fælleskl.), og i Juni 3 (*Eduard Wahlén*, I. Realkl., *Vilhelm Løve*, I. Realkl., og *August Bihrmann*, 3. Fælleskl.) Altsaa var Discipeltallet før Aarsprøven 170.

I Juli forlode de 8 Disciple, der havde taget afsluttende Eksaminer, Skolen; desuden udmeldtes 2 Disciple af III. Realklasse (*Otto Lenvigh* og *Vilhelm Gormsen*) og 1 af I. stud. Kl. (*Max Lenvigh*). Skoleaaret sluttede altsaa med 159 Disciple (se Tabellen ovenfor).

Tilgang: Ved Skoleaarets Begyndelse optoges 26 nye Disciple, i September 8, i Oktober 3, i November 2, i Januar 1, i Februar 4, i Marts 1, i April 1 og i Maj 2 — ialt 48 nye Disciple, som i nedenstaaende Fortegnelse ere mærkede med *.

Afgang: I Oktober udmeldtes 2 Disciple, i December 2, i Januar 1, i Februar 2, i Marts 1 og i April 1 — ialt 9 Disciple, som i nedenstaaende Fortegnelse ere satte i [].

I dette Skoleaar har Skolen altsaa været besøgt af 207 Disciple og tæller for Tiden (d. 3. Maj 1898) 198 Disciple (deraf 15 udenbys). Fordelingen af Tilgang og Afgang paa de forskellige Klasser ses af nedenstaaende Oversigt:

Klassen.	Forbkl. A.	Forbkl. B.	Forbkl. C.	1. Fælleskl.	2. Fælleskl.	3. Fælleskl.	1 stud. & Realkl.	II. stud. & Realkl.	III. stud. & Realkl.	IV. stud. & Realkl.	V. stud. Kl.	VI. stud. Kl.	Sum.
Discipellallet ved sidste Skoleaars Slutning:	3	14	21	22	23	28	19	13	10	7	0	4	159
Tilgang:	26	4	0	1	6	6	3	1	1	0	0	0	48
Afgang:	0	0	1	1	1	1	1	1	2	1	0	0	9
Discipellallet den 3. Maj 1898:	29	18	20	22	28	28	21	13	9	6	0	4	198

Disciplenes Fordeling i Klasserne ses af nedenstaaende Fortegnelse; ved hver Discipels Navn er anført i Parentes Faderens Stilling (og Opholdssted ved udenbys Disciple) og desuden Disciplens Alder ved Nytaar 1898. De studerende Disciple af den matem.-naturv. Retning i III.—VI. Kl. ere mærkede med et M.

VI. Klasse.

(4 Disciple; Gennemsnitsalder: $17\frac{9}{12}$ Aar.)

1. Axel Lundgreen (Købmand L.) $18\frac{5}{12}$ Aar.
2. Harald Borregaard (Kantor B.) M. $17\frac{10}{12}$ -
3. Erik Barfoed (Skibsbygmester B.) M. $17\frac{6}{12}$ -
4. Cay Mahrt (Mineralvandsfabrikant M.) $17\frac{5}{12}$ -

IV. Klasse.

(7 Disciple; Gennemsnitsalder: $15\frac{6}{12}$ Aar.)

a. Den studerende Afdeling.

1. Robert Scheel-Whitte (Toldkasserer S.-W.) $16\frac{4}{12}$ Aar.
2. Johannes Gottlieb (Forretningsfører G.) . . $15\frac{3}{12}$ -
3. Ove Krenchel (afd. Dr. med. K.) $15\frac{3}{12}$ -

b. Realafdelingen.

4. Erik Gerhardt (Toldassistent G.) $16\frac{4}{12}$ -
5. [Dan Moltzen (afd. Toldkontrollør M.) $15\frac{8}{12}$ -]
6. Edvard Sørensen (Lods S.) $14\frac{9}{12}$ -
7. Poul Olsen (Skovfoged O., Hellebæk) $14\frac{9}{12}$ -

III. Klasse.

(11 Disciple; Gennemsnitsalder: $14\frac{11}{12}$ Aar.)

a. Den studerende Afdeling.

1. *Svend Gjørup (Oberstlnt. G.) $17\frac{1}{12}$ Aar.
2. Aage Levinsen (Slotspræst L.) $15\frac{11}{12}$ -
3. [Carl Christensen (Bogholder C.) $15\frac{6}{12}$ -]
4. Sigurd Schäffer (Læge S., Odder) M. 15 -
5. Axel Gjørup (Oberstlnt. G.) $14\frac{7}{12}$ -
6. Georg Petersen (Politibetjent P.) $14\frac{2}{12}$ -

b. Realafdelingen.

7. Christian Simony (Propr. S., Ruhedal) . . . $16\frac{4}{12}$ -
8. Louis Mohr (Købmand M.) $14\frac{7}{12}$ -
9. [Volmer Andersen (Bogtrykker A.) $14\frac{1}{12}$ -]
10. Holger Schmidt (afd. Overlærer S.) $13\frac{6}{12}$ -
11. Harald Jørgensen (afd. Købmand J.) $13\frac{6}{12}$ -

II. Klasse.

(14 Disciple; Gennemsnitsalder: $13\frac{7}{12}$ Aar.)

a. Den studerende Afdeling.

1. Magnus Meyer (Bagermester M.) $12\frac{11}{12}$ Aar.
2. Poul Møller (Overlæge M.) $12\frac{11}{12}$ -

b. Realafdelingen.

3. [Emanuel Madsen (Krigsassessor M.)	15 ¹⁰ / ₁₂ Aar.]	
4. August Stürup (Købmand S.)	14	-
5. Ove Kaas (Konsul K.)	14	-
6. Erik Segelcke (Propr. S., Borupgaard.)	13 ¹⁰ / ₁₂	-
7. *Poul Nielsen (Handelsgartner N.)	13 ¹⁰ / ₁₂	-
8. Svend Svendsen (Propr. S., Kjeldsbjerggrd.)	13 ⁹ / ₁₂	-
9. Hans Langkilde (Bagermester L.)	13 ⁷ / ₁₂	-
10. Knud Jensen (Hotelforp. J., Humlebæk)	13 ⁶ / ₁₂	-
11. Hans Hansen (Maskinmester H.)	13 ⁴ / ₁₂	-
12. Hans Møller (Lods M.)	13 ⁴ / ₁₂	-
13. Esbern v. Mehren (Fabrikant v. M.)	13 ³ / ₁₂	-
14. Ejnar Møller (Skibskonstruktør M.)	13 ² / ₁₂	-

I. Klasse.

(22 Disciple; Gennemsnitsalder: 12⁹/₁₂ Aar.)

a. Den studerende Afdeling.

1. *Harald Langhoff (Oberstlnt. L.)	13 ⁵ / ₁₂	Aar.
2. Hans Mortensen (Handelsgartner M.)	13 ³ / ₁₂	-
3. Harald Gad (Stiff.: Læge Tryde)	13	-
4. Johan Wulff (Bryggeribestyrer W.)	12 ⁶ / ₁₂	-
5. Christian Wibroe (Mølleer W.)	12 ⁶ / ₁₂	-
6. Knud Hansen (Bankbestyrer H.)	12 ¹ / ₁₂	-
7. Einar Sølvér (Guldsmedemester S.)	11 ⁷ / ₁₂	-

b. Realafdelingen.

8. [Kaj Bille (Købmand B.)	14 ⁴ / ₁₂	-]
9. Frederik Plum (Murermester P.)	14	-
10. Knud Løve (Skibsbygmester L.)	13 ⁹ / ₁₂	-
11. Christian Hansen (Vognmand H., Hellebæk)	13 ⁷ / ₁₂	-
12. Knud Petersen (Købmand P., Aalsgaard)	13 ⁶ / ₁₂	-
13. Christian Funder (Skibsfører F.)	12 ¹¹ / ₁₂	-
14. Louis Qvistgaard (Mølleer Q.)	12 ¹⁰ / ₁₂	-
15. Peter Poulsen (Dampskibsfører P.)	12 ³ / ₁₂	-
16. *Aage Randrup (afd. Amtstuebogholder R.)	12 ⁷ / ₁₂	-
17. Carl Gerhardt (Toldassistent G.)	12 ⁴ / ₁₂	-
18. Carl Vilh. Jørgensen (afd. Købmand J.)	12 ³ / ₁₂	-
19. Poul v. Mehren (Fabrikant v. M.)	12 ¹ / ₁₂	-
20. Georg Ståde (Maleremester S.)	12	-
21. Holger Andersen (Bogtrykker A.)	11 ¹¹ / ₁₂	-
22. *Johannes Johansen (Lods J.)	11 ⁹ / ₁₂	-

3. Fællesklasse.

(29 Disciple; Gennemsnitsalder: $117\frac{1}{12}$ Aar.)

1.	Vilhelm Cordsen (Lokomotivformand C.)	$128\frac{8}{12}$	Aar.
2.	Poul Bille (Købmand B.)	$127\frac{7}{12}$	-
3.	Louis Eriksen (Købmand E.)	$124\frac{4}{12}$	-
4.	Villy Meincke (Købmand M.)	$124\frac{4}{12}$	-
5.	*Amandus Petersen (Snedkermester P.)	$124\frac{4}{12}$	-
6.	Ove Harder (Købmand H.)	$122\frac{2}{12}$	-
7.	Skjold Nielsen (Snedkermester N.)	$121\frac{1}{12}$	-
8.	*Aage Utzon (Fabriksforvalter U., Hellebæk)	$121\frac{1}{12}$	-
9.	Oliver Friis (Lærer F.)	12	-
10.	*Emil v. Mehren (Prop. v. M., Grønholt)	$111\frac{11}{12}$	-
11.	*Valdemar Madsen (afd. Stabssergent M.)	$111\frac{11}{12}$	-
12.	Svend Reinwald (Kaptajn R.)	$1110\frac{10}{12}$	-
13.	Amund Jensen (Kontorchef J.)	$119\frac{9}{12}$	-
14.	Svend Volkersen (Oberstlnt. V.)	$118\frac{8}{12}$	-
15.	Hilmar Svensson (Tilskærer S.)	$118\frac{8}{12}$	-
16.	Hugo Rasmussen (Købmand R.)	$117\frac{7}{12}$	-
17.	*Max Hoyrup (Kaptajn H.)	$117\frac{7}{12}$	-
18.	Niels Hagen (Fabrikant H.)	$116\frac{6}{12}$	-
19.	Knud Lillieqvist (afd. Garvermester L.)	$116\frac{6}{12}$	-
20.	Sigurd Møller (Skibskonstruktør M.)	$114\frac{4}{12}$	-
21.	Simon Christensen (Oversergent C.)	$114\frac{4}{12}$	-
22.	Christian Petersen Søballe (Smedem. P.)	$114\frac{4}{12}$	-
23.	Hans Chr. Ridter (Stabssergent R.)	$112\frac{2}{12}$	-
24.	Lorentz Clausen (afd. Købmand C.)	11	-
25.	[*Asger Seerup (Stationsfst. S., Snekkersten)	$1011\frac{11}{12}$	-]
26.	Knud Jørgensen (afd. Købmand J.)	$109\frac{9}{12}$	-
27.	Jacob Løve (Skibsbygmester L.)	$108\frac{8}{12}$	-
28.	August Nichum (Købmand N.)	$107\frac{7}{12}$	-
29.	Holger Langeland (Kystpolitibetjent L.)	10	-

2. Fællesklasse.

(29 Disciple; Gennemsnitsalder: $109\frac{9}{12}$ Aar.)

1.	Oluf Jensen (Hotelforj. J., Humlebæk)	$125\frac{5}{12}$	Aar.
2.	*Axel Lystrup (Vadskerier L.)	$124\frac{4}{12}$	-
3.	Aage Petersen (Købmand P.)	$123\frac{3}{12}$	-
4.	*Arthur Johannesen (Reservefører J.)	12	-
5.	*Poul Nielsen (Arkitekt N., Espergjærde)	$1110\frac{10}{12}$	-
6.	Gerhard Bjørn (Styrmand B.)	$119\frac{9}{12}$	-
7.	Gunnar Petersen (Købmand P., Aalsgaard)	$115\frac{5}{12}$	-

8.	Villy Breiting (Slagtermester B.)	11 ² / ₁₂ Aar.
9.	Svend Mortensen (Gaardejer M., Rørtang)	11 ¹ / ₁₂ -
10.	Emil Cordsen (Lokomotivformand C.)	11 -
11.	Torkiid Kierulff (Jærnstøber K.)	10 ¹¹ / ₁₂ -
12.	Mogens Gad (Stiff.: Læge Tryde)	10 ¹⁰ / ₁₂ -
13.	*Aage Jørgensen (Lokomotivfører J.)	10 ¹⁰ / ₁₂ -
14.	Johannes Petersen (Købmand P.)	10 ⁷ / ₁₂ -
15.	Peter Stuhlmann (Dampfærgefører S.)	10 ⁷ / ₁₂ -
16.	Niels Peter Andersen (Jærnbane­kondukt. A)	10 ⁷ / ₁₂ -
17.	Poul Hansen (Lods H.)	10 ⁶ / ₁₂ -
18.	Erik Hagen (Fabrikant H.)	10 ⁶ / ₁₂ -
19.	*Ove Carstensen (Propr. C., Snekkersten)	10 ⁶ / ₁₂ -
20.	Poul Schrader (Kaplajn S.)	10 ⁵ / ₁₂ -
21.	Christian Mortensen (Købmand M.)	10 ⁴ / ₁₂ -
22.	*Paul Petersen (afd. Snedkermester P.)	10 ⁴ / ₁₂ -
23.	Vilhelm Svendsen (Købmand S.)	10 ³ / ₁₂ -
24.	Axel Jeppesen (Lokomotivfører J.)	10 ² / ₁₂ -
25.	Niels Nielsen (Maskinassistent N.)	10 -
26.	Niels Peter Kirck (Købmand K.)	9 ¹¹ / ₁₂ -
27.	Svend Hansen (Bankbestyrer H.)	9 ⁹ / ₁₂ -
28.	Anton Nielsen (Hotelforpagter N.)	9 ⁶ / ₁₂ -
29.	[Peter Baggesen (Oberst B.)	9 ³ / ₁₂ -]

1. Fællesklasse.

(23 Disciple; Gennemsnitsalder: 9⁶/₁₂ Aar.)

1.	Carl Gustav Kjær (Lokomotivfører K.)	10 ⁶ / ₁₂ Aar.
2.	[Kay Olivarius (Grosserer O., Espergjærde)	10 ³ / ₁₂ -]
3.	Anton Hammer (Hotelejer H.)	10 ³ / ₁₂ -
4.	Hans Chr. Johansen (Stabssergent J.)	10 ² / ₁₂ -
5.	Frederik Mowitz (Handelsgartner M.)	10 ¹ / ₁₂ -
6.	Aage Rathgen (Gæstgiver R.)	10 -
7.	Volmer Jensen (Hotelforp. J., Humlebæk)	10 -
8.	Axel Bjørn (Styrmand B.)	9 ¹¹ / ₁₂ -
9.	Hans Harder (Købmand H.)	9 ¹⁰ / ₁₂ -
10.	Erik Reinwald (Kaptajn R.)	9 ⁹ / ₁₂ -
11.	Knud Nichum (Købmand N.)	9 ⁸ / ₁₂ -
12.	Carsten Rasmussen (Købmand R.)	9 ⁸ / ₁₂ -
13.	Fritz Milner-Blomsterberg (Slagterm. F.B.)	9 ⁷ / ₁₂ -
14.	Svend v. Mehren (Fabrikant v. M.)	9 ⁶ / ₁₂ -
15.	*John Norman Hansen (Læge N. H., Kbhvn.)	9 ⁴ / ₁₂ -
16.	Hans Blomsterberg (Slagtermester S. B.)	9 ² / ₁₂ -

17.	Carsten Petersen (Købmand P.)	9 ¹ / ₁₂	Aar.
18.	Holger Schrader (Kaptajn S.)	8 ¹¹ / ₁₂	-
19.	Henrik Bæk (Cand. mag. B.)	8 ¹¹ / ₁₂	-
20.	Kai Børgesen (Grosserer B.)	8 ¹¹ / ₁₂	-
21.	Holger Breiting (Slagtermester B.)	8 ¹⁰ / ₁₂	-
22.	Alfred Olsen (Skorstensfejermester O.)	8 ⁹ / ₁₂	-
23.	Poul Dithmer (Handelsgartner D.)	8 ⁷ / ₁₂	-

Forberedelsesklasse C.

(21 Disciple; Gennemsnitsalder: 8⁵/₁₂ Aar.)

1.	Eilif Sørensen (Proprietær S.)	9 ⁵ / ₁₂	Aar.
2.	Carl Rasmussen (Lods R.)	9 ¹ / ₁₂	-
3.	Hans Chr. Andersen (Oversergent A.)	9	-
4.	Valdem. Christiansen (afd. Gæstgiver C.)	8 ¹¹ / ₁₂	-
5.	Johannes Poggendorf (Bagermester P.)	8 ⁹ / ₁₂	-
6.	Robert Mohr (Købmand M.)	8 ⁹ / ₁₂	-
7.	William Spies (afd. Fabrikant S.)	8 ⁷ / ₁₂	-
8.	Viggo Jeppesen (Lokomotivfører J.)	8 ⁷ / ₁₂	-
9.	Iwan Kjær (Lokomotivfører K.)	8 ⁶ / ₁₂	-
10.	Niels Knud Hansen (Lods H.)	8 ⁶ / ₁₂	-
11.	William Bille (Købmand B.)	8 ⁵ / ₁₂	-
12.	Hans Chr. Kirck (Købmand K.)	8 ⁴ / ₁₂	-
13.	Holger Petersen (Sejlmager P.)	8 ⁴ / ₁₂	-
14.	Olaf Lumbye (Fabrikant L.)	8 ⁴ / ₁₂	-
15.	Vilhelm v. Mehren (Fabrikant M.)	8 ³ / ₁₂	-
16.	Georg Mortensen (Købmand M.)	8 ² / ₁₂	-
17.	Ove Andersen (Bogtrykker A.)	8 ¹ / ₁₂	-
18.	[Carl Baggesen (Oberst B.)	8 ¹ / ₁₂	-]
19.	Carl Löffler (Købmand L.)	8	-
20.	Charles Sørensen (Lods S.)	8	-
21.	Alexander Stade (Malermester S.)	7 ⁵ / ₁₂	-

Forberedelsesklasse B.

(18 Disciple; Gennemsnitsalder: 7⁸/₁₂ Aar.)

1.	*Sophus Lystrup (Vadskerier L.)	8 ¹¹ / ₁₂	Aar.
2.	Samuel Hansen (Detailhandler H.)	8 ⁷ / ₁₂	-
3.	Christian Hansen (Oversergent H.)	8 ⁶ / ₁₂	-
4.	Georg Petersen (Fabrikmester P.)	8 ² / ₁₂	-
5.	Osvaldus Blomsterberg (Slagterm. S. B.)	8	-
6.	Villy Poggendorf (Bagermester P.)	7 ¹⁰ / ₁₂	-

7.	Aage Løve (Skibsbygmester L.)	7 ⁹ / ₁₂ Aar.
8.	Erik Raabye (Kaptajn R.)	7 ⁹ / ₁₂ -
9.	Alexander Stuhlmann (Dampfærgef. S.)	7 ⁸ / ₁₂ -
10.	Wilhelm Jensen (Sadelmagermester J.) . .	7 ⁸ / ₁₂ -
11.	Niels Fred. Hansen (Dekorationsmaler H.)	7 ⁷ / ₁₂ -
12.	Ernst Wibroe (Møllejejer W.)	7 ⁶ / ₁₂ -
13.	Karl Reinwald (Kaptajn R.)	7 ⁵ / ₁₂ -
14.	*Orvar Lundkvist (Maskinchef L.)	7 ⁵ / ₁₂ -
15.	Olaf Svane Rasmussen (Lods R.)	7 ¹ / ₁₂ -
16.	*Axel Møller (Boghandler M.)	6 ¹¹ / ₁₂ -
17.	Erik v. Mehren (Fabrikant v. M.)	6 ¹⁰ / ₁₂ -
18.	*Jacob Bindesbøll (Direktør B.)	6 ¹⁰ / ₁₂ -

Forberedelsesklasse A.

(29 Disciple; Gennemsnitsalder: 6⁶/₁₂ Aar.)

1.	Niels Hansen (Karantæneofficiant H.)	7 ¹⁰ / ₁₂ Aar.
2.	*Holger Milner-Blomsterberg (Slagterm.F.B.)	7 ⁴ / ₁₂ -
3.	*Niels Erik Clausen (afd. Købmand C.) . . .	7 ⁴ / ₁₂ -
4.	Alex Wolff (Bøsssemager W.)	7 ³ / ₁₂ -
5.	*Skjold Hansen (Lods H.)	7 ² / ₁₂ -
6.	*Vilhelm Petersen (Fragtkører P.)	7 -
7.	Aage Devantie (Jærnbanekonduktør D.) . . .	6 ¹¹ / ₁₂ -
8.	*Oscar Pehrsson (Maskinmester P.)	6 ¹¹ / ₁₂ -
9.	*Louis Poulsen (Dampskibsfører P.)	6 ¹⁰ / ₁₂ -
10.	*Aage Svendsen (Købmand S.)	6 ⁸ / ₁₂ -
11.	*Knud Poggenborg (Bagermester P.)	6 ⁸ / ₁₂ -
12.	*Eiler Mikkelsen (Bogholder M.)	6 ⁸ / ₁₂ -
13.	*Einar Jeppesen (Lokomotivfører J.)	6 ⁸ / ₁₂ -
14.	*Paul Hugo Bohn (Postmester B.)	6 ⁷ / ₁₂ -
15.	*Harald Mowitz (Handelsgartner M.)	6 ⁶ / ₁₂ -
16.	*Christian Spies (afd. Fabrikant S.)	6 ⁶ / ₁₂ -
17.	*Knud Langkilde (Bagermester L.)	6 ⁵ / ₁₂ -
18.	*Herve Jensen (Toldassistent J.)	6 ⁴ / ₁₂ -
19.	*Børge Schrader (Kaptajn S.)	6 ⁴ / ₁₂ -
20.	*Einar Lundkvist (Maskinchef L.)	6 ³ / ₁₂ -
21.	*Harry Wright (Købmand W.)	6 ³ / ₁₂ -
22.	*Johan Fricke (Købmand F.)	6 ¹ / ₁₂ -
23.	*Sven Duurloo (Assistent D.)	6 ¹ / ₁₂ -
24.	*Ernst Jensen (Sadelmagermester J.)	6 ¹ / ₁₂ -
25.	*Holger Bæk (Cand. mag. B.)	6 -
26.	*Erik Nichum (Købmand N)	6 -

27. *Robert Christensen (Oversergent G.) . . . 5¹¹/₁₂ Aar.
 28. *Anders Gøttsche (Oversergent G.) 5⁹/₁₂ -
 29. *Knud Petersen (Maskinmester P.) 5⁷/₁₂ -

Fripladser og Legater.

1. Sparekassens Fripladser (5 hele) ere tildelte:
 - Harald Borregaard* (Nr. 2 i VI. Kl.)
 - Ove Krenchel* (Nr. 3 i IV. Kl.)
 - Dan Moltzen* (Nr. 5 i IV. Kl.)
 - Harald Førgensen* (Nr. 11 i III. Kl.)
 - Hans Møller* (Nr. 12 i II. Kl.)
2. Frederiksborg Amts Skoleraad betaler Skolepenge, helt eller delvis, for:
 - Edvard Sørensen* (Nr. 6 i IV. Kl.)
 - Poul Olsen* (Nr. 7 i IV. Kl.)
 - Volmer Andersen* (Nr. 9 i III. Kl.)
 - Svend Svendsen* (Nr. 8 i II. Kl.)
 - Poul Hansen* (Nr. 17 i 2. Fkl.)
3. Fripladser eller Nedsættelse i Skolebetalingen i Følge Byraadets Beslutning af 5. December 1895 have:
 - Aage Randrup* (Nr. 16 i I. Kl.)
 - Johannes Johansen* (Nr. 22 i I. Kl.)
 - Valdemar Madsen* (Nr. 11 i 3. Fkl.)
 - Amandus Petersen* (Nr. 5 i 3 Fkl.)
 - Arthur Johannesen* (Nr. 4 i 2. Fkl.)
 - Paul Petersen* (Nr. 22 i 2. Fkl.)

4. Fripladser som Sønner af Lærere ved Skolen have :
Henrik Bæk (Nr. 19 i 1. Fkl.)
Niels Fr. Hansen (Nr. 11 i Forbkl. B).
Holger Bæk (Nr. 25 i Forbkl. A.)
5. Stadsfysikus N. Klem og Hustru Mette Klem, født Dinesens Legat (100 Kr. aarlig) er tillagt:
Holger Schmidt (Nr. 10 i III. Kl.)

Forsømmelser i Skoleaaret 1896—97.

I Skoleaaret 1896—97 havde

August.....	10	Skoledage,	
- September	24	—	
Oktober.....	24	—	
November.....	24	—	
December.....	18	—	
Januar.....	22	—	
Februar.....	24	—	
Marts.....	25	—	
April.....	19	—	
Maj.....	23	—	
Juni.....	18	—	
Juli.....	13	—	

Ialt 244 Skoledage.

Af Sygdomme, som foraarsagede langvarige Forsømmelser, anføres: forskellige Lungesygdomme (1 Discipel i I. Kl., 1 D. i 1. Fælleskl., 1 D. i Forbkl. C.

og 2 D. i Forbkl. B), gastrisk Feber (1 D. i 3. Fælleskl.), Gigtfeber (1 D. i 2. Fælleskl.); desuden maatte 1 Discipel i II. Kl. forsømme Skolen i 43 Dage paa Grund af smitsom Sygdom i Hjemmet.

Nedenstaaende Tabel giver en Oversigt over Forsømmelsernes Fordeling paa Klasserne:

Klasse:	Discipel- antallet.	Gennem- snitsalderen.	Antal af		Antal af	
			i det hele:	gennem- snitlig:	i det hele:	gennem- snitlig:
VI. Klasse:	2	18 ⁵ / ₁₂	4	2.00	7	3.50
V. Klasse:	5	16 ¹¹ / ₁₂	8	1.60	44	8.80
IV. Klasse:	9	15 ⁹ / ₁₂	41	4.56	77	8.56
III. Klasse:	13	14 ³ / ₁₂	34	2.62	103	7.62
II. Klasse:	12	13 ⁹ / ₁₂	21	1.75	95	7.62
I. Klasse:	19	12 ⁹ / ₁₂	34	1.79	141	7.42
3. Fælleskl.:	20	11 ⁸ / ₁₂	52	2.60	142	7.10
2. Fælleskl.:	22	10 ⁶ / ₁₂	54	2.45	190	8.63
1. Fælleskl.:	23	9 ⁸ / ₁₂	76	3.30	229	9.60
Forbkl. C:	23	8 ⁶ / ₁₂	78	3.39	282	12.26
Forbkl. B:	21	7 ⁵ / ₁₂	76	3.62	320	15.21
Forbkl. A:	17	6 ⁹ / ₁₂	41	2.41	166	9.77
Hele Skolen:	186		519	2.79	1796	9.66

III. Lærerne og Fagfordelingen.

Ved sidste Skoleaars Udgang tog to af Skolens faste Lærere deres Afsked, nemlig Hr. Cand. mag. *Œ. M. Møller*, der overtog et Vikariat ved Metropolitan-skolen, og Hr. Cand. mag. *L. Heuer*, der udnævntes til Timelærer ved Roskilde Katedralskole. I Hr. Heuers Sted fik Hr. Cand. mag. *O. Thomsen* fast Ansettelse ved Skolen, medens Hr. Møllers Timer fordeltes mellem de øvrige Lærere.

Skolens Gymnastiklærer, Hr. Krigsassessor *L. Petersen*, flyttede til Kbhvn.; og i hans Sted ansattes Hr. Stabssergent *C. P. Møller*. — Skrivelæreren, Hr. Oversergent *E. A. Lusty*, tog sin Afsked d. 1. Marts, ligeledes paa Grund af Bortflytning fra Byen, og alløstes af Hr. *S. T. Lauritzen*.

Da Hjælpelærerinden ved Forberedelsesklasserne, Frk. *D. Gormsen*, opsagde sin Plads til d. 1. April, blev hidtilværende Timelærerinde, Fru *Œ. W. Œ. Lund*, Hjælpelærerinde fra s. D., og Fru Lunds Timer overtoges af Frk. *E. Barfoed*.

Fagene ere saaledes fordelte mellem Lærerne:

Frk. *Barfoed, E.*: Dansk i Forbkl. A (6 T.); Historie i Forbkl. B og C (4 T.); Geografi i Forbkl. B og C (4 T.) — ialt 14 Timer.

Hr. *Bertelsen, O. K.*, Provst: Religion i IV.—VI. Kl. — ialt 2 Timer.

Hr. *Borregaard, N. Chr.*, Kantor: Sang i hele Skolen — ialt 5 Timer.

- Hr. *Bæk, H.*, cand. mag.: Dansk i 2. Fkl.—VI. Kl. (32 T.); Historie i I. Kl. (2 T.) — ialt 34 Timer.
- Hr. *Dalgaard, A. M. J.*, eks. Lærer: Religion i 1. Fkl.—I. Kl. (8 T.); Tysk i 2.—3. Fkl. (11 T.); Regning i 3. Fkl.—IV. Kl. (15 T.); geom. Tegning i III. Kl. (1 T.) — ialt 35 Timer.
- Frk. *Frellich, I. E.*, eks. Lærerinde: Skrivning i Forbkl. C (4 T.); Regning i Forbkl. B—2. Fkl. (19 T.); Dansk i 1. Fkl. (7 T.); Naturhistorie i Forbkl. C—2. Fkl. (5 T.) — ialt 35 Timer.
- Frk. *Galschiøt, J. M.*: Religion i Forbkl. B (2 T.); Dansk og Anskuelsesundervisning i Forbkl. A—C (18 T.); Skrivning i Forbkl. B. (4 T.) — ialt 24 Timer.
- Hr. *Hansen, F. E. J.*, Dekorationsmaler: Frihaandstegning i hele Skolen — ialt 6 Timer.
- Hr. *Lauritzen, S. T.*: Skrivning i 1. Fælleskl.—IV. Kl. — ialt 14 Timer.
- Hr. *Lindegaard, P. M.*, exam. polyt.: Matematik i I.—IV. Kl. (20 T.); Naturlære i II.—IV. Kl. (6 T.); Naturhistorie i 3. Fkl.—IV. Kl. (9 T.) — ialt 35 Timer.
- Fru *Lund, I. W. J.*, eks. Lærerinde: Regning, Skrivning og Naturhistorie i Forbkl. A (17 T.); Naturhistorie i Forbkl. B (1 T.); Religion og Dansk i Forbkl. C (4 T.); Geografi i 1. Fælleskl. (2 T.) — ialt 24 Timer.
- Hr. *Møller, C. P.*, Stabssergent: Gymnastik i hele Skolen — ialt 19 Timer.
- Hr. *Nancke, F. L. J.*, kgl. Translatør: Engelsk i hele Skolen (18 T.); Tysk i I.—IV. Kl. (12 T.) — ialt 30 Timer.
- Hr. *Plesner, J. E.*, cand. phil., Skolens Inspektør: Latin i II. Kl. (6 T.); Historie i 1. Fkl.—3. Fkl. og II.—VI. Kl. (17½ T.); Geografi i 2. Fkl.—IV. Kl. (11 T.) — ialt 34½ Time.

- Hr. *Thomsen, O.*, cand. mag.: Fransk i hele Skolen (20 $\frac{1}{2}$ T.); Latin i I. Kl. (6 T.); Græsk i III. Kl. (5 T.) — ialt 31 $\frac{1}{2}$ Time.
- Hr. *Thorbjørnsen, F. C. F.*, Kateket: Religion i II.—III. Kl. — ialt 3 Timer.
- Hr. *Willemsen, S. F.*, cand. mag.: Latin i III.—VI. Kl. (22 T.); Græsk i IV. og VI. Kl. (10 T.) — ialt 32 Timer.
- Skolens Bestyrer*: Matematik i 3. Fkl. og VI. Kl. (9 T.); geom. Tegning i IV. og VI. Kl. (3 T.); Naturlære i VI. Kl. (9 T.) — ialt 21 Timer.

Det ugentlige Timetal, som er tildelt hvert Fag i de forskellige Klasser, ses af nedenstaaende Tabel. Tallene i () i 3. Fkl.—IV. Klassen Rubriker angive de Ekstratimer, som de ikke Fransk læsende Realdisciple have haft i Stedet for Fransk. — Ved Sangundervisningen har Skolen været delt i 4 Hold: Forbkl. C; 1. Fkl.; 2.—3. Fkl.; I.—III. Kl. Desuden have 2. Fkl.—III. Kl. haft 1 ugentlig Time i Sammensang. Ikke-Sangere i I.—III. Kl. have dels haft Skrivning, dels Gymnastik i Stedet for Sang. — Ved Gymnastikundervisningen har Skolen været delt i 6 Hold: Forbkl. A; Forbkl. B og C; 1. og 2. Fkl.; 3. Fkl. og I. Kl.; II. og III. Kl.; IV. og VI. Kl.

Fagfordelingen.

	Forbkl.	Forbkl.	Forbkl.	1. Fælles-	2. Fælles-	3. Fælles-	I. Kl.		II. Kl.		III. Kl.		IV. Kl.		VI. Kl.		Sum.			
	A.	B.	C.	klasse.	klasse.	klasse.	st.	R.	st.	R.	st.	R.	st.	R.	sp.	m.				
Religion . . .	»	2	2	2	2	2	2		2		1		1		1		17			
Dansk	9	8	8	7	5	5 (1)	3	(2)	3	(1)	2	(1)	1	2	(1)	1	4	66		
Tysk	»	»	»	»	6	4 (1)	3		3		2	1	2	1	»	»	23			
Fransk	»	»	»	»	»	5	4		3		3		2		3 ¹ / ₂		20 ¹ / ₂			
Engelsk	»	»	»	»	»	»		4		4		4		4	2		18			
Latin	»	»	»	»	»	»	6		6		7		7		8		34			
Græsk	»	»	»	»	»	»	»		»		5		5		5		15			
Historie	»	2	2	2	2	2	2		2	(1)	2	1	2	1	3 ¹ / ₂		23 ¹ / ₂			
Geografi	»	2	2	2	2	2	2		2		1		2		»		17			
Naturhistorie	1	1	1	2	2	2	1		2		2		2		»		16			
Matematik . . .	»	»	»	»	»	1	4	(1)	5		5		5			8	29			
Regning	6	5	5	5	4	4 (2)	2	(1)	1	1		2		(1)	1		40			
Naturlære . . .	»	»	»	»	»	»	»		1		2			3	3	6	15			
Skrivning . . .	6	4	4	4	4	2 (1)	1	1	1		(1)				»		28			
Tegning	»	»	»	2	2	1	1		1		1		1		2		10			
Sang	»	»	1	1	2	2	2		2		2		2				5			
Gymnastik . . .	2	2	2	3	3	4	4		4		4		4		4		20			
Sum:	24	26	27	30	34	36 (5)	6	30	6 (4)	6 (2)	12	24	12 (2)	12	24	12 (2)	16	18	16	396

IV. Oversigt over Aarets Arbejde

Religion.

Forbkl. B—3. Fælleskl. Christen Møller: Lærebog i Bibelhistorie for Elementærskolen.

I.—III. Kl. O. S. Assens: Mindre Lærebog i den bibelske Historie. — C. F. Balslev: Luthers Katekismus med en kort Forklaring.

V.—VI. Kl. R. Tønder Nissen: Kirkehistorie nærmest til Skolebrug.

I alle Klasser: Kirkesalmebogen med Tillæg.

Forbkl. B. Bibelhistorie: Den gamle Pagt til Dommerne (S. 3—45).

Forbkl. C. Bibelhistorie: Den gamle Pagt fra Dommerne (S. 45—68). Nogle Fortællinger af den nye Pagt.

1. *Fælleskl.* Bibelhistorie: Den nye Pagt, de vanskeligere Fortællinger forbigaaede (S. 69—123). — Nogle Salmer.

2. *Fælleskl.* Bibelhistorie: Den gamle Pagt (S. 6—68), med en Del Tilføjelser. — Nogle Salmer.

3. *Fælleskl.* Bibelhistorie: Hele Bogen repeteret (med en Del Tilføjelser). — Nogle Salmer.

I. *Kl.* Bibelhistorie: Den gamle Pagt til Rigets Deling (S. 1—60). — Katekismus: De ti Bud, Synden (§§ 1—54). — Nogle Salmer.

II. *Kl.* Bibelhistorie: Den gamle Pagt fra Rigets Deling (S. 61—96). Den nye Pagt til Jesu tredje Ophold i Jerusalem (S. 97—127). — Katekismus: Trosartiklerne (§§ 55—94). — Nogle Salmer.

- III. Kl.* Bibelhistorie: Den nye Pagt fra Jesu tredje Ophold i Jerusalem (S. 127—177). — Katekismus: Fadervor og Sakramenterne (§§ 95—115). — Nogle Salmer.
- IV. Kl.* Historiske Oplysninger om den hellige Skrift. — Lukas Evangeliet. Jesu Bjærgprædiken. Noget af Apostlenes Gerninger.
- VI. Kl.* Middelalderens Kirkehistorie, de forskellige Munkeordener, Korstogene og Skolastiken, Pavedømmet indtil Reformationen, Reformationen. — De forskellige Former for Gudstjenesten i de forskellige Kirkeafdelinger.

Dansk.

- Forbkl. A.* (Schneekloths ABC og Læsebog for det første Skoleaar.) Oplæsning, Genfortælling og Stavning. — Jule- og Paaskeevangeliet samt de vigtigste Historier af den gamle Pagt ere fortalte. — Endvidere er der fortalt om Danmarks Geografi og om de almindelige Planteformer (Anskuelsesundervisning).
- Forbkl. B.* (Schneekloths Læsebog for det andet Skoleaar.) Oplæsning og Genfortælling. Nogle af Læsebogens Vers ere lærte udenad. — Diktatstile efter Boysens Retskrivningsøvelser. — Juel-Hansens »Robinson« er benyttet til Oplæsning og Genfortælling paa Skolen.
- Forbkl. C.* (Matzen: Ny dansk Læsebog II. — A. Boyesen: Danske Retskrivningsøvelser.) Oplæsning og Genfortælling. Nogle Vers ere lærte udenad. — Staveøvelser og Diktatstile (Stkr. 1—50). — Juel-Hansens »Robinson« benyttet som i B.
- 1. Fælleskl.* (Matzen: Ny dansk Læsebog III. — A. Boyesen: Danske Retskrivningsøvelser.) Oplæsning og Genfortælling. Nogle Vers ere lærte

- udenad. — De vigtigste Ordklasser. — Diktatstil (Stkr. 50—130).
2. *Fælleskl.* (Matzen: Ny dansk Læsebog IV. — O. Lange: Dansk Sproglære. — A. Boysen: Danske Retskrivningsøvelser). Oplæsning og Genfortælling. Nogle Digte ere lærte udenad. — Sætningens Dele, Ordklasserne, Substantivers, Adjektivers og Pronominers Bøjning, Verbernes Tider paa Grundlag af O. Langes Øvelsesstykker (Stkr. I—XXX). — Diktatstil (Stkr. 132—210).
3. *Fælleskl.* (Matzen: Ny dansk Læsebog V. — Alb. Svendsen: Danske Retskrivningsøvelser. — O. Lange: Dansk Sproglære.) Oplæsning og Genfortælling. Nogle Digte lærte udenad. — Enkelte Digtværker (af Oehlschläger og Hauch) ere fortalte for Klassen. — Det væsentligste af Formlæren og Læren om den enkelte Sætning paa Grundlag af Langes Øvelsesstykker (Stkr. I—XLII). — Stil 2 Gange om Ugen, dels Diktat (Svendsen Stkr. 15—62), dels Genfortælling. — De Disciple, som ikke læse Fransk, desuden i 1 ugentlig Særtimer Diktatstil.
- I. Kl.* (Borchsenius og Winkel Horn: Danske Læsestykker. — O. Lange: Dansk Sproglære.) Oplæsning S. 41—304 (med nogle Forbigaaelser). Nogle Digte lærte udenad. — Formlære, Sætningslære paa Grundlag af Langes Øvelsesstykker (Stkr. XII—XLIX), Hovedsætning og Bisætning. — 1 Stil om Ugen, hvortil Kladden er udarbejdet paa Skolen (Genfortællingsstile og Stile over Emner, hentede fra Disciplenes eget Erfaringsomraade). — Frithjofs Saga, Gunløgs Saga, udvalgte Stykker af Njals Saga læste for Klassen. — De Disciple, som ikke læse Fransk, i 2 ugentlige Særtimer Oplæsning, Stil og Analyse.

- II. Kl.* (Samme Læsebog. — Sig. Müller: Grundtræk af den nordiske Mytologi. — O. Lange: Sprog-lære.) Læsebogen S. 304—44. Oehlen-schläger: Hakon Jarl, Aladdin (i Udvalg). Holberg: Den pantsatte Bondedreng. — Den nordiske Mytologi er gennemgaaet. — Sætningsforbindelsen indøvet paa Grundlag af Langes Øvelsesstykker (Stkr. IXVIII—C). — 1 Stil om Ugen, hvortil Kladden i Regelen er udarbejdet paa Skolen (Gengivelse af Digte, lette Stile af beskrivende eller fortællende Indhold). — De Disciple, som ikke læse Fransk, 1 ugentlig Sært-time Stil.
- III. Kl.* (Chr. Dorph: Græsk Mytologi. — Samme Læsebog.) Holberg: Jeppe paa Bjærgtet. Winther: Ringens Indskrift. Heiberg: Potte-mager Walther. H. C. Andersen: Lykkeper. Pal-Müller: Vestalinden. Beatrice. Ploug: Sangerens Hustru. Realafdelingen desuden: Heiberg: Elverhøj. Ploug: Et Kys. Ho-strup: Genboerne. Goldschmidt: Tømmer-pladsen. — Den græske Mytologi er gennem-gaaet, og udvalgte Partier af Iliaden og Odysseen læste. — Realafdelingen Analyse. — 1 Stil om Ugen. — En Discipel, som ikke læser Fransk, har i en ugentlig Særttime skrevet Stil.
- IV. Kl.* Poul Møller: En dansk Students Æventyr. Wessel: Kærlighed uden Strømper. Hol-berg: Den pantsatte Bondedreng. Oehlen-schläger: Axel og Valborg. Heiberg: Aprils-narrene. Ewald: Fiskerne. Hauch: Søstrene paa Kinnekullen m. m. Baggesen: Ja og Nej. Kaalund: Mindre Digte. Hertz: Mindre Digte. Realafdelingen desuden: Blicher: Marie — Mundtlige Oplysninger om Forfatterne. — Real-afdelingen har desuden repeteret en Del tidligere

læst Literatur samt analyseret. — 1 Stil om Ugen. — De Disciple, som ikke læse Fransk, have i 1 ugentlig Særtime skrevet Stil.

Til Alm. Forberedelseseksamen opgives:

Holberg: Erasmus Montanus. Den pantsatte Bondedreng. Ewald: Fiskerne (I. og II. Akt). Wessel: Kærlighed uden Strømper. Baggesen: Ja og Nej. Oehlenschläger: Axel og Valborg. Hauch: Søstrene paa Kinnekullen. Af »Robert Fulton«. Hertz: Kedelflikkeren. Skrifttemaalet. Heiberg: Aprilsnarrene. Blicher: Juleferien. Winther: 7 Sange af »Hjortens Flugt«. Poul Møller: Andejagten. Mindre Digte. Pal.-Müller: Abels Død.

VI. Kl. (Rønning: Den danske Literaturs Historie i Grundris. — Wimmer: Oldnordisk Læsebog og Oldnordisk Formlære.) Den danske Literaturs Historie forfra til Baggesen gennemgaaet paa Grundlag af Rønnings Bog. Sig. Müllers »Haandbog i den danske Literatur« er benyttet til Gennemgang af Sprog- og Literaturprøver. Desuden er læst en Del Folkeviser, Holbergs »Peder Paars« 1—4 Sang, samt Joh. Ewalds »Levned og Meninger« (i Ud-drag) og »Rungsteds Lyksaligheder«. — Oldnordisk: Wimmer S. 45—60, 74—107, 121—28, 132—35. Grammatik: Verberne og det tidligere læste. — Svensk (c. 10 Timer) efter Hammerichs Læsestykker. Lidt Sproghistorie (Simplificering i Bøjningssystemet, de vigtigste Lydovergange). — En Stil hveranden Uge.

Til Afgangseksamen opgives:

Literaturhistorie: Rønnings Bog. Oehlenschläger indtil 1820 udførligere. — Literatur: Holberg: Jacob v. Thyboe. Erasmus Mon-

tanus. Ewald: Levned og Meninger (i Uddrag). Rungsteds Lyksaligheder. Wessel: Kærlighed uden Strømper. Baggesen: Ja og Nej. Censurens Oprindelse. Oehlenschläger: Guldhornene. Ellehøjen. St. Hans Aften-Spil. Hakon Jarl. Aladdin. Hauch: Tycho Brahes Ungdom. Grundtvig: Harald Blaatand og Palnatoke. Ingemann: Brudstykker af »Valdemar den Store«. Hertz: Svend Dyrings Hus. H. C. Andersen: Lykkeper. Blicher: En Landsbydegns Dagbog. Poul Møller: En dansk Students Æventyr. Mindre Digte. Winther: Hjortens Flugt. Ringens Indskrift. Pal-Müller: Kalanus. Heiberg: Aprilsnarrene. Goldschmidt: Mindre Fortællinger. Ploug: Et Kys. Molbech: Ambrosious.

Oldnordisk: Wimmer S. 45—60, 74—107, 121—28.

Tysk.

- 2.—3. Fælleskl. J. Kaper og T. L. Simonsen: Tysk Læsebog for de første Begyndere. J. Kaper: Skema til den tyske Formlære.
2. Fælleskl.—II. Kl. J. Kaper: Stiløvelser for Begyndere.
3. Fælleskl.—II. Kl. J. Kaper: Tysk Læsebog for Mellemklasserne.
 - I. Kl.—IV. Kl. J. Kaper: Kortfattet tysk Sproglære.
 - III. Kl.—IV. Kl. S. Skouboe: Læsebog for Mellemklasserne.
 - IV. Kl. J. Freiherr v. Eichendorff: Aus dem Leben eines Taugenichts.
2. *Fælleskl.* Læsebogen, S. 1—58. — Stiløvelser, Stk. 1—21. — Kapers Skema.
3. *Fælleskl.* Læsebog I, S. 59—101. Læsebog II, S. 1—17, 48—56. — Kapers Skema. — Stiløvelser, Stk. 23—38. — En ugentlig Særtimer for de Disciple, der ikke læse Fransk, er anvendt til Repetition.
1. *Kl.* Læsebogen, S. 56—108. — Grammatik: Formlæren. — Stiløvelser, Stk. 39—54.

- II. Kl.* Læsebogen, S. 89—167. — Grammatik: Formlæren. — Stiløvelser, Stk. 51—73.
- III. Kl.* Læsebogen, S. 56—168. — Formlæren. Syntaks §§ 141—179. — Realisterne have i en ugentlig Særtimestime læst i Læsebogen S. 1—56 og repeteret Formlæren.
- IV. Kl.* Kapers Læsebog, S. 175—210. Skouboes Læsebog, S. 1—168. Eichendorff, S. 1—73, samt af Poesien i Skouboes Læsebog, S. 202—258. Kursorisk: Skouboe, S. 169—201, Eichendorff, S. 74—92. — Hele Grammatiken.
- Til Alm. Forberedelseksamen opgives:*
Skouboe, S. 120—168 (Prosa) og S. 202—228 (Poesi). Eichendorff, S. 1—73.

Fransk.

3. Fælleskl.—I. Kl. C. F. Jung: Fransk Elementarbog.
I.—II. Kl. C. Michelsen: Fransk for Mellemklasser.
II.—IV. Kl. C. Michelsen: Franske Læsestykker.
II.—VI. Kl. C. F. Jung: Fransk Grammatik.
III.—VI. Kl. C. F. Jung: Franske Stiløvelser.
- 3. Fælleskl.* Elementarbogen: Første og andet Afsnit (Stk. 1—41*). De danske Stykker ere indøvede skriftligt paa Klassetavlen.
- I. Kl.* Elementarbogen: Tredje og fjerde Afsnit (Stk. 38—60) og S. 117—124 (Les trois frères). Læsebogen, Stk. 103—166 med Forbigaaelse af 140, 144, 145, 161, 162. De danske Stykker ere indøvede skriftligt paa Klassetavlen.
- II. Kl.* Læsebog I, Stk. 177—106, 211—216 og 219—240 (dialogues). Læsebog II, S. 1—26. — Grammatik: Formlæren.
- III. Kl.* Læsebog II, S. 59—122. Galland: *Histoire d'Ali Baba* (Velhagen & Klasing). — Grammatik: Formlæren. — En Hjemmestil om Ugen, af og til mundtlig Stil.

IV. Kl. Læsebog II, S. 123—178. Mérimée: Colomba, S. 3—81 (éd. Calmann Lévy); kursorisk ca. 50 Sider videre i samme Bog. — Grammatik: Formlæren og de vigtigste Punkter af Syntaksen. — En Hjemmestil om Ugen.

Til *Fjerde Klases Hovedeksamen og Alm. Forberedelseksamen* opgives: C. Michelsen: Franske Læsestykker, S. 123—178 og Mérimée: Colomba, S. 3—81 (éd. Colmann Lévy).

VI. Kl. Choix de nouvelles modernes I (Velhagen & Klasing). Pailleron: Le monde ou l'on s'ennuie. Stykker af C. Michelsen: Historiske Læsestykker II. Partier af V. Hugo: Hernani. Kursorisk: About: Le roi des montagnes, S. 120 —ud og Stykker af C. Michelsen: Historiske Læsestykker II. — Jungs Grammatik og Samling af Synonymer. — Pios Ordsamling. — To Hjemmestile om Ugen efter Jung II og Baruëls Samling af Artiumsstile. — Hver 14. Dag 1 Time mundtlig Stil efter Jung II.

Engelsk.

I.—II. Kl. J. Listov: Ledetraad til Brug ved den første Undervisning i Engelsk, 1. og 2. Afdeling.

II.—III. Kl. Listovs Ledetraad, 3. Afd. — J. Listov: Engelske Læsestykker, II. Afd.

III.—IV. Kl. Karl Sommerfelt: Nyeste engelske Forfattere i Udvalg. — C. A. Nissen: Opgaver til engelsk Version.

IV. Kl. A. Boysen. Engelske Digte.

VI. Kl. J. Listov: The English Reader. Boysen: Engelske Læsestykker, 1.—4. Hæfte. (Collection of Tales and Sketches I. (Velhagen & Klasing: English Authors.)

Alle Klasser: S. Rosing: Kortfattet engelsk Formlære.

I. Kl. Ledetraadens 1. Afd., og de engelske Stykker af 2. Afd. — Formlæren. — I Aarets sidste Halvdel 1 Stil om Ugen.

II. Kl. De danske Stykker af Ledetraadens 2. Afd., og de engelske af 3. Afd. — Læsestykker II,

- S. 1—60. — Formlæren. — 1 Stil hver Uge (de danske Stykker i Ledetraadens 2. Afd.)
- III. Kl. Læsestykker II, S. 85—204. De danske Stykker i Ledetraadens 3. Afd. Cursorisk: Sommerfelt, S. 1—70 (60 S. Tekst). — Stil og Version skiftevis hver Uge (Stilene efter Ledetraadens 3. Afd.)
- IV. Kl. Sommerfelt S. 1—142 (130 S. Tekst). Boysens Digte. — Cursorisk: Sommerfelt S. 183—256. Formlæren. — En Version om Ugen.
Til Alm. Forberedelseseksamen opgives:
 Sommerfelt S. 1—119. Boysens Digte S. 30—60.
- VI. Kl. The English Reader, S. 80—105. Boysen: Engelske Læsestykker 1., 2. og 3. Hæfte. Cursorisk: Boysens Læsestykker, 4. Hæfte, og Collection of Torles and Sketches, I. — Formlæren. Syntaks efter Diktat, nærmest efter Løkkes Grammatik.
Til Afgangseksamen opgives:
 The English Reader, S. 1—105. Boysen: Engelske Læsestykker, 1., 2. og 3. Hæfte.

Latin.

- I.—IV. Kl. Hauchs Lærebog i Latin I—III.
 II.—VI. Madvigs Sproglære.
 VI. Kl. Thomsens Antikviteter. Rafns Literaturhistorie.
- I. Kl. Lærebogen I, Stk. 1—139, læst og flere Gange repeteret.
- II. Kl. Lærebogen I, Stk. 107—171, og hele Bogen repeteret, II Stk. 1—50 læst og repeteret. — To Stile ugentlig. — Grammatik: Formlæren og nogle Afsnit af Syntaksen.
- III. Kl. Lærebogen II, Stk. 60—121, III A S. 1—14, III B S. 1—29. Levys Udvalg af Ovid: Philemon og Baucis. — En Hjemmestil ugentlig. — Grammatik kun i Tilslutning til Lærebogen.

IV. *Kl.* Lærebogen III A, S. 8—36, 44—105, 108—112, 124—151, og det tilsvarende af III B. Ovids *Metamorphoser* (Blochs Udvalg 6. Udg.): Deucalion, Phaethon, Europa, Cadmus (V. 1—13), Ceres. — En Hjemmestil ugentlig efter Rasmusens Samling af Eksamensopgaver. — Grammatik væsentlig i Tilslutning til Lærebogen.

Til Fjerde Klasses Hovedeksamen opgives: Lærebogen III A, S. 8—36, 63—99, 124—128. Ovid: Deucalion, Phaethon (V. 1—134), Ceres.

VI. *Kl.* Cicero: pro Archia, pro Ligario, pro rege Deiotaro. Seneca: Gertz's Udv. II (undtagen Brevene 4, 24, 35, 37, 44). Tacitus: Flemmers Udvalg S. 179—211. Horats's Breve: I, 2, 5, 6, 7, 20; II. Horats's Satirer: I, 5, 6, 9; II, 1, 2, 5, 8. Madvigs carmina selecta: Catull (undtagen 10), Tibull 2, Ovid 1—3, 5—8, Martial (undtagen 6, 10, 13). — Kursorisk: Henrichsens Opgaver Part. IV og V. Flemmers Udvalg S. 36—64 (Curtius), 138—148 (Svetonius)*. — 1 Version ugentlig efter Henrichsens og Thoresens Opgaver. — Repeteret og suppleret Antikviteterne. — Literaturhistorien med mange Forbigaaelser.

Til Afgangseksamen opgives: Cicero: pro Archia, pro Ligario, pro rege Deiotaro. Seneca: Gertz's Udv. II (undtagen Brevene 4, 24, 35, 37, 44). Livius III, Kap. 1—18. Tacitus: Flemmers Udv. S. 179—211. Horats's Oder I (undt. 25, 28, 31), II, III, 1—2. Horats's Breve II. Madvigs carmina selecta: Catull (undt. 10), Tibull 2, Ovid 1—3, 5—8, Martial (undt. 6, 10, 13).

*) Ifjor er læst: Cicero: de divinatione II. Kap. 1—11, 41—72. Livius III. Plinius: Flemmers Udvalg. Vergil: Aeneis IV. Horats's Oder I (undtagen 25, 28, 31). II. III, 1—2. — Kursorisk: Cæsar: De bello Gallico VIII. Curtius: Flemmers Udvalg Side 1—36.

Græsk.

III.—VI. Kl. Hudes Elementarbog; Berg og Hudes Formlære.
VI. Kl. Hudes Syntaks, Tregders Mytologi, Sechers Literaturhistorie, Christensens Antikviteter.

III. Kl. Elementarbogen I og II, S. 1—10. — Grammatik: Formlæren læst og adskillige Gange repeteret.

IV. Kl. Elementarbogen II, S. 1—27, 32—45. Homers Odyssee IX (med Benyttelse af Chr. Thømsens Glossarium). — Grammatik: Formlæren repeteret flere Gange.

VI. Kl. Herodot: Levys Udvalg, S. 57—94, 103—122. Lysias: Talerne I og XII. Xenophon: Elementarbogen II, S. 62—83. Platon: Kriton. Homers Odyssee, IX og X. Petersens Anthologi, S. 1—38 (undtagen Solon 3). — Grammatik: Formlæren til Dels og Syntaksen med Forbigaaelser repeteret. — Antikviteter og Literaturhistorie (dels efter Anthologien, dels efter Secher) udtogsvis.

Til Afgangseksamen opgives: Herodot: Levys Udvalg, S. 1—94, 104—122. Lysias: Talerne IX og X. Xenophon: Hudes Elementarbog II, S. 62—83. Platon: Apologien og Kriton. Homers Iliade I og VI (V 237—529). Homers Odyssee: IV, IX og X. Petersens Anthologi: S. 1—38 (undtagen Solon 3)

Historie.

Forbkl. C.—1. Fælleskl. N. C. Roms Fædrelandshistorie.
2. Fælleskl.—3. Fælleskl. V. A. Bloch: Mindre Lærebog i Historie.

1. VI. Kl. V. A. Bloch: Lærebog i Historie til Brug for Realskoler.

Forbkl. B. De vigtigste Begivenheder i Danmarks Historie før 1241, uden Benyttelse af Lærebog.

Forbkl. C. Danmarks ældste Kongesagn indtil Christian den Første (S. 16—65).

1. *Fælleskl.* Fra Christian den Første Bogen ud (S. 66—124)
2. *Fælleskl.* Oldtidens Historie (S. 1—67).
3. *Fælleskl.* Fra Middelalderen Bogen ud med Forbigaaelse af Nordens Historie (S. 95—118).
- I. *Kl.* Oldtidens Historie (S. 1—89).
- II. *Kl.* Middelalderens Historie (S. 89—146) og den nyere Tids Historie indtil § 6 (S. 1—62) — De Disciple, som ikke læse Fransk, have sammen med III R. læst og repeteret Oldtidens Historie.
- III. *Kl.* Den nyere og den nyeste Tids Historie. — Realklassen har desuden i en ugentlig Særtime læst og repeteret Oldtidens Historie.
- IV. *Kl.* Den nyere og den nyeste Tids Historie. — Realklassen har desuden i en ugentlig Særtime repeteret Middelalderens og Nordens Historie.
- VI. *Kl.* S. B. Thrige: Nordens Historie for de lærde Skoler læst og repeteret. Ræders Oldtidshistorie (2. Udgave), Middelalderen, den nyere og den nyeste Tids Historie repeteret efter V. A. Blochs Lærebøger.

Geografi.

- Forbkl. C—2. *Fælleskl.* J. Hoffmeyer: Mindre Lærebog i Geografi.
3. *Fælleskl.* Erslevs Geografi Nr. 4.
- I.—IV. *Kl.* P. Dahlberg: Større Lærebog i Geografi.
- Forbkl. B.* Oversigt over Europas Geografi, indøvet ved Hjælp af Kortet og geografiske Billeder.
- Forbkl. C.* De tre nordiske Riger (S. 1—17 og 23—29).
1. *Fælleskl.* Øst- og Mellemeuropa samt England (S. 17—23 og 29—54).
 2. *Fælleskl.* Danmark, Sydeuropa og Asien (S. 1—17 og 55—91).
 3. *Fælleskl.* De fremmede Verdensdele (S. 78—117) samt Hovedpunkter af den alm. Geografi.

- I. Kl.* Europa til Alperne (S. 19—67).
II. Kl. Fra Alperne til Afrika (S. 67—112) samt Danmark (S. 18—32), Mellemeuropas Naturforhold, Tyskland og Østrig-Ungarn (S. 47—59).
III. Kl. Afrika, Amerika og Australien (S. 112—151).
IV. Kl. Den fysiske og matematiske Geografi (S. 1—18). Hele Bogen repeteret.

Naturhistorie.

- Forbkl. C—2. Fælleskl. Feddersen: 100 Dyr.
 3. Fælleskl.—IV. Kl. Lütken: Lærebog i Zoologi Nr. 2.
 2.—3. Fælleskl. V. A. Poulsen: Lille Plantelære.
 I.—III. Kl. V. A. Poulsen: Lærebog i Botanik.
 IV. Kl. Vaupell: Planterigets Naturhistorie.

Forbkl. A og B. Uden Benyttelse af Bogen ere de højere Hvirveldyr gennemgaaede.

Forbkl. C. Zoologi: Pattedyr og Fugle (S. 1—27).

1. *Fælleskl.* Zoologi: Hvirveldyr (S. 1—36).

2. *Fælleskl.* Zoologi: Lavere Dyr og »Tillæget« (S. 37—56). Botanik: Foraarsplanterne (S. 1—24).

3. *Fælleskl.* Zoologi: Pattedyr og Fugle (S. 17—115). Botanik: Alle Planterne efter Aarstiden (S. 1—48)

I. Kl. Botanik: Alm. Del (S. 1—62). — Zoologi: Fuglene fra Spurvefuglene (S. 87—115).

II. Kl. Zoologi: Koldblodige Hvirveldyr, Insekter og Edderkopper (S. 118—214). — Botanik: Tokimbladede til Kronløse (S. 69—120).

III. Kl. Zoologi: Leddyr fra Florvinger, Orme og Bløddyr (S. 185—272). Botanik: Den specielle Del (S. 63—167), delvis Repetition.

IV. Kl. Zoologi: Straaledyr (S. 256—274). Hele Bogen repeteret. — Botanik: Repeteret 1ste og 3die Del samt tildels efter Bogen gennemgaaet Planternes Bygning og Liv.

Matematik.

- I.—VI. Kl. Jul. Petersen: Lærebog i den elementære Plan-geometri.
- I.—VI. Kl. Jul. Petersen: Aritmetik og Algebra til Skolebrug.
- VI. Kl. Jul. Petersen: Den plane Trigonometri. Lærebog i Stereometri. Metoder og Teorier. Analytisk Plan-geometri. — C. Seidelin: Elementær Lære i Projektions-tegning.
- 3 *Fælleskl* Hovedformerne af de geometriske Lege-mer, Flader og Linier ere gennemgaaede (uden Benyttelse af nogen Lærebog) og indøvede ved Betragtning af Legemer af Træ eller Papir, til Dels lavede af Disciplene selv. Vinkelbegrebet er indøvet.
- I. Kl.* Geometri: §§ 11—79 med tilhørende Op-gaver. — Aritmetik I: Indledningen samt §§ 1—19 med tilhørende Opgaver. — De Di-sciple, der ikke læse Fransk, have haft en ugentlig Repetitionstime.
- II. Kl.* Geometri: §§ 11—79 med tilhørende Op-gaver (Repetition af forrige Aars Pensum) — Aritmetik I: Indledning, Addition og Sub-traktion (Repetition), desuden Multiplikation, Division, Potens, Ligninger med 1 og flere Ubekendte samt Proportioner (§§ 1—53, 56—63, 65—72, 75—75), alt med tilhørende Op-gaver
- III. Kl.* Geometri: §§ 80—98, 109—115, 119—122 med tilhørende Opgaver. — Aritmetik I: Potens repeteret (§§ 56—63); II: Rod, reelle og imaginære Størrelser, Ligninger af 2den Grad med 1 Ubekendt, symmetriske Ligninger, Logaritmer og eksponentielle Ligninger (§§ 1—13, 25—27, 28—32, 46—63) samt Rækker (§§ 44—45).
- IV. Kl.* Geometri: §§ 99—108, 75—79, 116—118, 122—127 med tilhørende Opgaver. — Arit-metik I: Polynomiers Division (§§ 54 og 55),

Sætninger om hele Tal, Decimalbrøk, Uendelig og Ubestemt (§§ 86—126); II: Kvadratrods-uddragning, Opløsning i Faktorer, Ligninger med flere Ubekendte (§§ 14—19, 32—33, 40—43). Det hele Pensum er repeteret.

VI. Kl. Geometri: Stereometri §§ 47—67. Analytisk Geometri §§ 38—67 og § 70. Projektionslære §§ 24—36. Metoder og Teorier: første og til Dels andet Afsnit Repeteret det hele Pensum. — Aritmetik: Repeteret det hele Pensum. — 6 Hjemmeopgaver ugentlig (Eksamensopgaver).

Regning.

Forbkl. B—II. Kl. N. N. Meier: Praktisk Regnebog, I. og II. Del.

III.—IV. Kl. C. H. F. Bokkenheuser: Regnebog for de højere Klasser.

Forbkl. A. Addition, Subtraktion og (nogle enkelte Disciple) smaa Multiplikationsopgaver.

Forbkl. B. De fire Regningsarter med ubenævnte Tal.

Forbkl. C. De fire Regningsarter med benævnte Tal (I. §§ 6—7 og 9—10). Multiplikationstabellerne ere nedskrevne i Hjemmet.

1. *Fælleskl.* Blandede Opgaver i alle fire Regningsarter (I. §§ 8—11). Forholdsregning efter I. § 13. Multiplikationstabellerne ere lærte.

2. *Fælleskl.* Forholdsregning (I. § 13). Brøkers Addition og Subtraktion (II. §§ 1—5).

3. *Fælleskl.* De fire Regningsarter med Brøker; Decimalbrøkers Addition og Subtraktion (II. §§ 5—9). Multiplikationstabellerne.

I. Kl. Brøklæren repeteret. Forholdsregning (lige-fremt Forhold) efter II. § 10.

II. Kl. Omvendt og sammensat Forholdsregning, Procentregning og Renteberegning (simpel

- Rente), Kæderegning, Delingsregning (II. §§ 10—12).
- III. Kl.* De samme Regningsarter som II. Kl.; desuden Arealberegning (retlinede Figurer) og sammensat Rentesregning (§§ 3—5). En Del Eksamensopgaver.
- IV. Kl.* Blandede Opgaver og Rumfangsberegningsopgaver efter Regnebogen; saa godt som alle Eksamensopgaverne i Lomholts Samling.

Naturlære.

- II.—VI. Kl. K. Prytz: Naturlæren.
- VI. Kl. Jul. Petersen og G. Forchhammer: Mekanisk Fysik. Jul. Petersen: Lyslære. — F. Barmwater: Lærebog i Mekanisk Fysik, Varme og Elektricitet. — G. S. Jørgensen: Kortfattet Lærebog i Astronomi.
- II. Kl.* Vægttab i Vædsker, Vægtfylde (§§ 51—55), Magnetisme (§§ 150—156), Elektricitet (§§ 157—190).
- III. Kl.* Elektricitet (§§ 175—196), delvis Repetition af forrige Aars Pensum, Magnetisme (§§ 150—156) (Repetition), Ligevægt i Vædsker og Luftarter (§§ 51—71) (delvis Repetition), Varmen (§§ 106—141).
- IV. Kl.* Ligevægts og Bevægelseslæren (§§ 8—71, 79—102), Berøringskræfter (§§ 72—78), Varmens Arbejdsværdi (§§ 142—149). Det hele læste Pensum er repeteret.
- VI. Kl.* Den matem.-naturv. Afdeling. Elektricitetslæren §§ 149—171. Lyslæren. Astronomien. Repeteret det hele Pensum.
- Den sprogl.-hist. Afdeling. Naturlæren §§ 79—102 (Bevægelseslæren). Astronomien. Repeteret det hele Pensum.

Skrivning.

- Forbkl. A.* har haft Skriveøvelser paa Tavle.
- Forbkl. B.* har haft Skriveøvelser paa Tavle og har

begyndt at skrive i Bog efter L. Stremmes Skriveøvelser (1. Hæfte).

Forbkl. C. har skrevet med latinske Bogstaver efter L. Stremmes Skrivebøger (1., 2., 3. Hæfte; nogle Disciple 4. Hæfte).

1. *Fælleskl.* har skrevet efter Overintendant Jørgensens Skriveøvelser (3.—5. Hæfte) og i Skrivebog, dels paa dobbelte, dels paa enkelte Linier efter Lærerens Forskrift i Bogen, samt efter løse Forskrifter, udfærdigede af Læreren. Enkelte flinke Disciple have desuden begyndt at lære Rundskrift efter Lærerens Forskrift i Bogen, samt lodret Skrift efter Th. Jensens Skriveøvelser (1. og 2. Hæfte).

2. *Fælleskl.* Som 1. Fælleskl.

3. *Fælleskl.* Skøn- og Rundskrift efter løse Forskrifter, udarbejdede af Læreren, og desuden efter Overintendant Jørgensens Hæfter (7. og 8.), samt lodret Skrift efter løse Forskrifter.

I. Kl. Som 3. Fælleskl.

II. Kl. Skønskrift, Rundskrift og lodret Skrift efter løse Forskrifter. Enkelte Disciple ere øvede i flydende Haandskrift i delvis ulinierede Skrivebøger.

III. Kl. Som *II. Kl.*, dog fortrinsvis flydende Haandskrift i delvis ulinierede Skrivebøger.

IV. Kl. Som *III. Kl.* Der er givet Disciplene frit Valg mellem skraa og lodret Skrift.

Tegning.

3. Fælleskl.—*I. Kl.* Carl F. Andersen: 12 Væggetavler. — Andersen og Dahlerup: Væggetavler. -- C. F. Hetsch: 24 Øvelsstavler til Brug ved Undervisning i Frihaands-tegning.

1. *Fælleskl.* Væggetavlerne 1—5.

2. *Fælleskl.* Væggetavlerne 5—12.

3. *Fælleskl.* 6 af Andersen og Dahlerups Væggetavler.

- I. Kl.* Andersen og Dahlerups Væggetavler og C. F. Hetsch's Øvelsestavler.
- III. Kl.* Geometriske Konstruktioner efter Jul. Petersens Plangeometri.
- IV. Kl.* Geometriske Konstruktioner (Eksamensopgaver).
- VI. Kl.* Projektionstegning efter Seidelins Lærebog og Eksamensopgaver.

Sang.

V. Sanne: Træffeøvelser, Skolesangbog for Smaaabørn, Tostemmige Fædrelandssange og Trestemmige Sange (XII).
Berggren: Koralbog.

Ved Sangundervisningen, som ledes i Overensstemmelse med Sangregulativet for Latin- og Realskoler, har Skolen været delt i 4 Hold: Forbkl. C; 1. Fælleskl.; 2. og 3. Fælleskl.; I.—IV. Kl. Desuden har 2. Fælleskl.—IV. Kl. haft 1 Time Sammensang ugentlig.

Gymnastik.

Ved Gymnastikundervisningen, som ledes i Overensstemmelse med Gymnastikreglementet for Latin- og Realskoler, har Skolen været delt i 6 Hold: Forbkl. A; Forbkl. B og C; 1. og 2. Fælleskl.; 3. Fælleskl. og I. Kl.; II. og III. Kl.; IV. og VI. Kl.

V. Skolens Samlinger.

Bogsamlingen er i Aaret 1897 (efter Udgivelsen af sidste Meddelelser) bleven forøget med følgende Bøger (Gaver fra Ministeriet ere mærkede med †, fra Forfatter eller Forlægger med *):

Antoninus, Marcus Aurelius. Betragtninger. Paa Dansk ved L. C. Hansteen. Kbhvn. 1898.

Baumann, Julius. Über Willens- und Charakterbildung. Berlin 1897.

Bjerge, Poul. Aarbog for Dansk Kulturhistorie. Aarhus 1897.

Coucheron-Aamot, W. Fra den kinesiske Mur til Japans hellige Bjerg. Kristiania 1893.

† Danmarks geologiske Undersøgelser. 1. Række Nr. 2, 4, 5, 6. 2. Række Nr. 7. Kbhvn. 1897.

Drachmann, Holger. Brav-Karl. Kbhvn. 1897.

Ewald, Carl. Makra. Kbhvn. 1897.

Gjellerup, Karl. Ved Grænsen. Kbhvn. 1897.

— Konvoluttene. Kbhvn. 1897.

* Haandbog for Studenter. Udg. af Studenterhjemmet. Kbhvn. 1897.

Heidenstam, Verner v. Karolinerne. Paa Dansk ved P. F. Rist. Kbhvn. 1897.

Holbergs Komedier. Udg. af Julius Martensen. I.—II. Bind. Kbhvn. 1897.

Hostrup, C. Erindringer fra min Barndom og Ungdom. Kbhvn. 1891.

— Elisabeth. Breve fra og til C. Hostrup. Kbhvn. 1897.

Knudsen, K. A. Grundsætninger for Gymnastikundervisning. Kbhvn. 1897.

† Laursen, L. Kancelliets Brevbøger 1566—1570. Kbhvn. 1896.

Leopold, Svend. Prinsesse Charlotte. Kbhvn. 1897.

Lie, Jonas. Lindelin. Kbhvn. 1897.

Mach, E. Populär-wissenschaftliche Vorlesungen. Leipzig 1897.

- † Matzen, H. Aarvog for Kjøbenhavns Universitet, den polytekniske Læreanstalt og Kommunitetet for 1894—95. Kbhvn. 1896.
- Meyer, Ad. Lærebog i Infinitesimalregningens Begyndelsesgrunde. Kbhvn. 1897.
- Molander, Harald. En Lykkeridder. Overs. af Woldemar. Kbhvn. 1897.
- Müller-Pouillet. Lehrbuch der Physik. II. Band. Braunschweig 1897.
- Møller, P. G. Kunsten at være Lærer. Kbhvn. 1897.
- Nyrop, Kr. Kysset og dets Historie. Kbhvn. 1897.
- Le Panorama. Merveilles de France, Belgique, Suisse, Algérie et Tunisie. Paris.
- Pontoppidan, Henr. Kirkeskuden. Vignetudgave. Kbhvn. 1897.
- † Programmer fra danske, norske og svenske Skoler.
- Rein, W. Pädagogik im Grundriss. 3. Aufl. Leipzig 1897.
- * Sarauw, Chr. Tysk Begynderbog. Kbhvn. 1897.
- Scavenius, Peer. Paa Malabarkysten. Kbhvn. 1897.
- Schandorph, S. Frøken Gram. Kbhvn 1897.
- James Singletons store Udenlandsrejse, fortalt af ham selv.
- Starcke, C. N. Samvittighedslivet. II. Bind. Kbhvn. 1897.
- Stepniak. En Nihilist. Overs. af Fru E. Drachmann. Kbhvn. 1897.
- Thorsøe, Alex. Interiører fra det danske Hof. Kbhvn. 1897.
- † Universitets- og skole-annaler for 1895. Kristiania 1896.
- for 1896. Kristiania 1897.
- † Wimmer, Ludv. F. A. De danske Runemindesmærker. I. De historiske Runemindesmærker. Kbhvn. 1895.

Endvidere har Skolen haft den Glæde at modtage en Samling Pragtværker fra Arvingerne efter Enkefru, Hofjægermesterinde *Cathrine Elisabeth Stemann, f. Olrik*, som afgik ved Døden d. 9. Maj 1897, i Overensstemmelse med et i hendes efterladte Optegnelser udtalte Ønske om, at »hendes sjeldne og kostbare Værker gives til en Bogsamling udenfor Kjøbenhavn,

- † Matzen, H. Aarvog for Kjøbenhavns Universitet, den polytekniske Læreanstalt og Kommunitetet for 1894—95. Kbhvn. 1896.
- Meyer, Ad. Lærebog i Infinitesimalregningens Begyndelsesgrunde. Kbhvn. 1897.
- Molander, Harald. En Lykkeridder. Overs. af Woldemar. Kbhvn. 1897.
- Müller-Pouillet. Lehrbuch der Physik. II. Band. Braunschweig 1897.
- Møller, P. G. Kunsten at være Lærer. Kbhvn. 1897.
- Nyrop, Kr. Kysset og dets Historie. Kbhvn. 1897.
- Le Panorama. Merveilles de France, Belgique, Suisse, Algérie et Tunisie. Paris.
- Pontoppidan, Henr. Kirkeskuden. Vignetudgave. Kbhvn. 1897.
- † Programmer fra danske, norske og svenske Skoler.
- Rein, W. Pädagogik im Grundriss. 3. Aufl. Leipzig 1897.
- * Sarauw, Chr. Tysk Begynderbog. Kbhvn. 1897.
- Scavenius, Peer. Paa Malabarkysten. Kbhvn. 1897.
- Schandorph, S. Frøken Gram. Kbhvn 1897.
- James Singletons store Udenlandsrejse, fortalt af ham selv.
- Starcke, C. N. Samvittighedslivet. II. Bind. Kbhvn. 1897.
- Stepniak. En Nihilist. Overs. af Fru E. Drachmann. Kbhvn. 1897.
- Thorsøe, Alex. Interiører fra det danske Hof. Kbhvn. 1897.
- † Universitets- og skole-annaler for 1895. Kristiania 1896.
- for 1896. Kristiania 1897.
- † Wimmer, Ludv. F. A. De danske Runemindesmærker. I. De historiske Runemindesmærker. Kbhvn. 1895.

Endvidere har Skolen haft den Glæde at modtage en Samling Pragtværker fra Arvingerne efter Enkefru, Hofjægermesterinde *Cathrine Elisabeth Stemann, f. Olrik*, som afgik ved Døden d. 9. Maj 1897, i Overensstemmelse med et i hendes efterladte Optegnelser udtalte Ønske om, at »hendes sjeldne og kostbare Værker gives til en Bogsamling udenfor Kjøbenhavn,

og hvis der er en ordentlig Samling i Helsingør, da til denne, men paa den Betingelse, at de ikke maa laanes ud til Folk, men kun benyttes i Læsesalen». Samlingen bestaar af følgende Værker:

- Arentzen, Kr. Baggesen og Oehlenschläger. 1.—8. Bind. Kbhvn. 1870—1878.
- Arnholtz, M. C. og Lassen, V. Bidrag til Byen Helsingørs Historie. 9 Hefter. Helsingør 1866—1875 (Særtryk af Hels. højere Realskoles Programmer).
- Billeder af berømte danske Mænd og Kvinder. Med Text af P. 1.—3. Bind. Kbhvn. 1867—1869.
- Bruun, Carl. Pompeji. Kbhvn. 1881.
- Carstensen, Wm. og Lütken, O. Tordenskjold. Kbhvn. 1887.
- Daae, L. og Drolsum, A. C. Illustreret Verdenshistorie. 1.—6. Bind. Kristiania 1876—1880.
- Doré, Gustave. Bibelen i Billeder. Kbhvn. 1878.
- Ebers, G. Ægypten. Overs. af M. Galschiøt. Kbhvn. 1882.
- Den ældre Eddas Gudesange. Overs. af Carl Gjellerup. Med Tegninger af Lorenz Fröhlich. Kbhvn. MDCCCXCV.
- Fabricius, A. Illustreret Danmarkshistorie for Folket. 1.—2. Del. Anden forøgede Udgave. Kbhvn. 1861—1862.
- Hansen, P. Nordiske Digtere i vort Aarhundrede. Kbhvn. 1870.
- Holberg, L. Peder Paars, et heroisk-comisk Poema. Udgivet paa nye ved et Selskab. Kbhvn. 1772.
- Comoedier. Jubeludgave. Tomus I—III. Kbhvn. 1883—1888.
- Huitfeldt, Arrild. Danmarckis Rigis Krønike. Tomus I—II (I—9 Part.). Kiöbenhaffn 1650—1652.
- Den Geistlige Histori offver alt Danmarckis Rige (Bispens Krønike). Kiöbenhaffn. MDCLIII.
(Indbunden sammen med den foregaaende).
- En Historiske Beskriffvelse om en Ercke-Biskop udi Lund som heed Her Jens Grand. Uden Titelblad.
(Indbunden sammen med de to foregaaende).

- Liisberg, Bering, H. C. Christian IV. Kbhvn. 1890—91.
 — Napoleon. Kbhvn. 1894.
- Lübke, Wilhelm. Kunsthistorien. Omarb. af Jul. Lange.
 Anden Udg. Kbhvn. 1881.
- Muntz, Eugène. Raphaël, sa vie, son oeuvre et son temps.
 Paris 1881.
- Müller, Sigurd. Thorvaldsen. Kbhvn. 1893.
 — Sophus. Vor Oldtid. Kbhvn. 1897.
- Pedersen, Christiern. Danske Skrifter, udg. af C. J. Brandt
 og N. Th. Fenger. 1.—5. Bind. Kbhvn.
 1850—1856.
- Petersen, N. M. Samlede Afhandlinger. 1.—4. Del. Kbhvn.
 1870—1874.
- Saxo Grammaticus. Den danske Krønike, oversst af An-
 ders Sørensen Vedel, trykt paa ny og
 tilligemed Vedels Levned af C. F.
 Wegener udgivet ved Samfundet til
 den danske Literaturs Fremme. Kbhvn.
 1851.
- Slange, Niels. Den Stormægtigste Konges Christian den
 Fjerdes Historie. Kbhvn. 1749.
- Sturleson, Snorre. Heimskringla, udg. paa Oldnordisk,
 Dansk og Latin af Gerhard Schöning.
 Kbhvn. 1777.
- Smith, S. Birket. Leonora Christina Grevinde Ulfeldts Historie.
 1.—2. Del. Kbhvn. 1879—1881.
- Trap, J. P. Statistisk-topografisk Beskrivelse af Hertugdømmet
 Slesvig. 1.—2. Bind. Kbhvn. 1864.
- Ulfeldt, Leonora Christina Grevinde. »Jammers-Minder«.
 Udg. af S. Birket Smith. Tredje Udgave.
 Kbhvn. 1885.
- Ørsted, H. C. Samlede og efterladte Skrifter. 1.—9. Bind.
 Kbhvn. 1851—1852.
- Breve til og fra Hans Christian Ørsted. Udgivne af
 Mathilde Ørsted, 1.—2. Samling. Kbhvn. 1870.

Biblioteket *subskriberer* paa følgende Værker, der
 udkommer i Hæfter:

Bricka. Dansk biografisk Leksikon.

Grimm. Deutsches Wörterbuch.

Salmonsens illustr. Konversationsleksikon.

- Christensen og Larsen. Europa.
 Vilh. Møller. Verdenslitteraturens Perler.
 Studier fra Sprog og Oldtidsforskning.
 Bahnson. Ethnografien.
 Poulla Cour og Jac. Appel. Historisk Fysik.
 Goldschmidt. Poetiske Skrifter.
 Alex Thorsøe. Vort Aarhundredes Historie.
 Det nye Testamente med Carl Blochs Billeder.
 Czymbulsky. Tabulæ, quibus antiquitates Græcæ et Romanæ illustrantur.
 Siersted. Danske Billeder fra Skole og Hjem.
 Kielland. Samlede Værker.
 Danmarks Riges Historie.
 Julius Clausen. Illustreret Verdenslitteraturhistorie.
 Valdemar Bennike og Marius Kristensen. Kort over de danske Folkemaal.
 Clemens Kløpper. Französisches Real-Lexikon.
 Carit Etlar. Skrifter. Illustreret Udgave.
 Mohr og Nissen. Tysk-dansk Ordbog.
 Skrifter udgivne af Selskabet til historiske Kildeskrifters Oversættelse.
 Holg. Drachmann. Ungdomsdigte.
 Trap. Danmark.
 Blaumüller. Hellig Jord.
 • Otto Jespersen. Fonetik.
 Poulla Cour. Historisk Matematik. 2den Udg.
 Oscar Hansen. Opdragelseslære.
 Sig. Müller. Samlinger fra den danske Litteratur.
 A. D. Jørgensen. Historiske Afhandlinger.
 Frem.
 Rom. Geografiske Billeder.
 Alfr. Jacobsen. Danmarks Historie i Billeder til Skolebrug.
 Gust. Bang. Kulturhistorie.

Biblioteket holder følgende *Tidsskrifter*:

- Vor Ungdom.
 Højskolebladet.
 Nordisk Tidsskrift for Filologi.
 Historisk Tidsskrift.
 Tilskueren.

Dania.
 Nord og Syd.
 Dansk Tidsskrift.
 Nyt Tidsskrift for Mathematik.
 Nyt Tidsskrift for Fysik og Kemi.
 Cosmopolis.

Den *naturhistoriske Samling* er i Aarets Løb bleven forøget med følgende Ting, der dels ere Gaver, dels Udbytte af Disciplenes Exkursioner med Læreren:

Palmefirben — fra Aage Utzon.
 Taarnfalk — fra Hans Langkilde.
 Ryghvirvel af en Hval — fra Knud Lillieqvist.
 Havkat — fra Georg Stürup.
 Egern — fra Willy Breiting.
 Museunger i Spiritus — fra Johannes Gottlieb.
 Kaalorm gennemædt af Snyltehvepselarver — fra Sig. Schäffer.
 Østersskal med Rurer — fra Henrik Bæk.
 Flyvefisk i Spiritus — fra Chr. Funder.
 Hvepsebo — fra Svend Svendsen.
 Kildekalk med Aftryk af Kastanieblade (fra Tivoli i Rom)
 — fra Niels Fred. Hansen.
 Bomlærke — fra Hans Hansen.
 En Del Larver, Pupper o. l.
 En Samling Glas til Præparater — købt.

Den *mineralogiske Samling* er bleven forøget med et Stykke Kobbererts — fra Einar Møller.

Kortsamlingen er bleven forøget med nye Kort over Nordamerika, Sydamerika og Australien (alle 3 af Sydow-Habenicht), 2 Kort over Danmark (1 af Christiani og 1 af N. Petersen) og Palæstina. Endvidere en Globus.

Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet har ydet Skolen et Tilskud paa 125 Kr. til Samlingens Forøgelse.

VI.

Oversigt

over

Indtægter og Udgifter

ved

Helsingør Latin- og Realskole

i

Aaret 1897.

	Kr. Ø.
Indtægter.	
1. Renter af Realskolefondens Kapitaler ..	2718 06
2. Jordskyld	2 50
3. Bidrag fra St. Olai Kirke	113 33
4. Andel af Helsingørs almindelige Hospitals Indtægter	2948 51
5. Tilskud af Amtskolefonden (til Fripladser)	600 »
6. Tilskud af Staten	3000 »
7. Skolepenge	13986 90
8. Indskrivningspenge	12 »
9. Eksamensafgifter	80 »
	23461 30

Udgifter.		Kr. Ø.
1. a.	Lønninger til Bestyreren og de faste Lærere	18724 83
b.	Honorarer til de faste Lærere for Ekstratimer	959 12
c.	Honorarer til Timelærere	2497 80
d.	Tilskud til Pensionsfonden	686 20
e.	Pension til fhv. Lærer, cand. polyt. Monrad	800 »
f.	Honorar for Inspektion m. m.	300 »
g.	Honorar for Regnskabsføring	100 »
h.	Portnerens Løn	593 75
2. a.	Skolens og Gymnastikhusets Inventar	211 77
b.	Bogsamlingen og Undervisningsapparater	575 79
c.	Skrivematerialier og Protokoller	99 33
d.	Brændsel	650 54
e.	Eksamensudgifter	34 14
f.	Skolens Program	335 50
3. a.	Skatter, Afgifter og Assurance	178 82
b.	Bygningens Vedligeholdelse	29 02
c.	Skorstensfejerløn	33 34
4. a.	Renter og Afdrag af Laan	598 43
b.	Leje af et Klasseværelse	70 »
c.	Leje af Gymnastikhuset	223 64
5.	Forskellige Udgifter	100 34
		27802 36

Byraadsudvalget for Helsingør Latin- og
Realskole bestaar af

Hr. Borgmester, Overdommer *Ph. P. Rosenstand*,
R. af Dbg. og Dbm. (Formand).

Hr. Direktør *C. Heise*.

Hr. Lærer *M. Jensen*.

Hr. Købmand *V. R. F. Kempel*.

Hr. Overlæge *J. T. Møller*, R. af Dbg.

Medlem af Undervisningsinspektionen, Hr. Profes-
sor, dr. phil. *Julius Petersen*, som ved en Udenlands-
rejse havde været forhindret i at overvære Indvielses-
festen, besøgte d. 8. Decbr. Skolen og overværede
Undervisningen i forskellige Klasser.

Sanginspektøren, Hr. Professor *Nebelong*, inspicere-
rede Sangundervisningen i Slutningen af September.

Gymnastikinspektøren, Hr. Oberstløjtnant *Amsinck*,
inspicerede Gymnastikundervisningen d. 2. April.

VII. Almindelige Bestemmelser.

Ordensregler.

§ 1. Om Morgenen maa Disciplene møde paa Skolen mindst 5 Minuter før Skoletidens Begyndelse; tidligere end et Kvarter før denne maa ingen komme. Enhver Discipel medbringer, hvad han i Dagens Løb skal bruge af Bøger og Skolesager.

§ 2. Disciplene samles uden Støj paa Skolens Legeplads. Naar Undervisningen skal begynde, hvilket tilkendegives ved Klokkeringning, stiller enhver Klasse sig op paa den Plads, der anvises den af Inspektøren, og gaar derefter rolig op i Klasseværelset i den Orden, som Inspektøren bestemmer.

§ 3. Efter hver Undervisningstime gives der 8 Friminutter (efter den anden Time 16), som Disciplene tilbringe paa Legepladsen under Inspektørens Opsigt. I disse Friminutter maa Disciplene nyde deres medbragte Smørrebrød og more sig med sømmelig Leg, men ethvert Slagsmaal er forbudt; Knive maa ikke fremtages paa Legepladsen. Friminutternes Ophør tilkendegives ved Klokkeringning, og Disciplene forholde sig da ligesom ved Skoletidens Begyndelse (se § 2).

§ 4. Ingen Discipel (med Undtagelse af Ordensduksen, se § 6) maa opholde sig i Klasseværelset i Friminutterne. Disciple, som paa Grund af svageligt Helbred ikke maa være paa Legepladsen i Friminut-

terne, maa medbringe Seddel fra Hjemmet herom, og denne maa straks ved Skoletidens Begyndelse afleveres til Inspektøren. Saadanne Disciple vil der blive anvist et særskilt Klasseværelse, hvor de kunne opholde sig.

§ 5. Ingen Discipel maa forlade Skolen i Skoletiden uden Bestyrerens udtrykkelige Tilladelse.

§ 6. Enhver Klasse har sin Ordensduks; som saadan fungerer skiftevis enhver af Klassens Disciple en Uge ad Gangen. Han samler i Friminutterne efter den første Time sin Klasses skriftlige Arbejder og afleverer dem til vedkommende Lærer; han maa ikke forlade Klassen i Friminutterne uden Inspektørens Tilladelse, og i saa Fald maa en af hans Klassekammerater overtage hans Hverv; han sørger for, at alt hvad der skal bruges ved Undervisningen (Blæk, Svamp, Kridt osv.), er i tilbørlig Orden; han fører Tilsyn med Klassen, naar der ingen Lærer er til Stede, og meddeler paa Opfordring, hvad der maatte være forefaldet; han er den sidste, der forlader Klassen ved Skoletidens Ophør, og afleverer glemte Sager til Inspektøren.

§ 7. Hver Lørdag modtager Disciplen sin Karakterbog, som han snarest muligt efter sin Hjemkomst skal forevise sine Forældre eller Værger. Mandag Morgen afleverer han den, forsynet med Faderens eller Værgens Underskrift, til sin Klasses Ordensduks, som samler alle Karakterbøgerne og afleverer dem til Inspektøren.

§ 8. Ved Bortgangen fra Skolen efter Skoletidens Ophør medtager enhver Discipel sine Bøger og Skolesager; kun Tavle, Skrivebog og Tegnebog maa blive tilbage i Klassens Skab.

§ 9. Udeblivelse fra Skolen paa Grund af Sygdom eller af anden lovlig Aarsag maa straks meldes skriftligt til Bestyreren; den Discipel, der har været fraværende fra Skolen i kortere eller længere Tid, har

efter sin Genkomst straks at melde sig hos Inspektøren. Til Fritagelse fra Skolen af nogen som helst anden Grund maa der i Forvejen af vedkommende Discipels Foresatte søges Tilladelse hos Bestyreren; men Skolen venter, at Hjemmet selv vil sørge for, at der aldrig af en blot Fornøjelse tages Anledning til at begære Frihed, og den haaber, at man end ikke vil tage Anledning dertil af andre Familiefester end dem, der ikke komme igen hvert Aar. Naar en Discipel skal forberedes til Konfirmation, maa der forud gøres Anmeldelse derom til Bestyreren.

§ 10. Den Discipel, der paa Grund af Sygdomstilfælde eller Forkølelse ønsker sig fritagen for Gymnastik eller Svømning, maa medbringe skriftlig Begæring derom fra Hjemmet. Dog er en Lægeattest nødvendig, hvis Discipelen i længere Tid eller for bestandig skal fritages herfor.

§ 11. Al forsætlig Beskadigelse af Skolens Materiel og øvrige Ejendele er strengt forbudt, og Gerningsmanden maa erstatte den voldte Skade.

§ 12. Enhver Discipel skal have sine Bøger og øvrige Skolesager i ordentlig Stand og tydeligt mærkede med Navn; ligeledes maa Huer, Hatte, Overtøj, Regnslag, Madkasser osv. være mærkede med Navn.

Det paalægges overhovedet Disciplene i alle Forhold at vise Høflighed og sømmelig Opførsel, hvad enten de færdes paa Skolen eller uden for dennes Omraade. Det er Disciplene forbudt at besøge Beværtningslokaler og lignende Steder uden i Følge med

deres Forældre eller Værger; offentlig Tobaksrygning anses for upassende.

Disciplenes Forældre eller Værger, uden hvis kraftige Bistand disse forskellige Bestemmelser ikke kunne gennemføres i deres Helhed, bedes om særligt at lægge Mærke til §§ 4, 7, 9, 10 og 12.

Forholdsregler over for smitsomme Sygdomme.

1. Naar der i en Familie, som har skolesøgende Børn, udbryder en smitsom Sygdom, maa Skolen straks modtage Meddelelse herom.

2. Er Sygdommen Skarlagensfeber, Difteritis, Blodgang, exanthematisk Tyfus, Kopper eller anden farligere smitsom Sygdom, vil det være nødvendigt at formene Disciple fra Hjem, hvor der findes Patienter med disse Sygdomme, Adgang til Skolen, indtil det ved Lægeattest godtgøres, at al Fare for Smitte er forbi.

3. Derimod vil det under en af de sædvanlige godartede Mæslinge- og Kighosteepidemier eller andre mindre farlige, smitsomme Sygdomme i Reglen ikke være nødvendigt at formene Disciplene fra Hjem, hvor saadanne Sygdomme findes, Adgang til Skolen.

Regulativ for Skolebetalingen.

I Skolepenge betales maanedlig	
for en Discipel i en af Forberedelsesklasserne	4 Kr.
- - - i 1. Fællesklasse.....	5 —
- - - i 2. —	7 —
- - - i 3. —	9 —
- - - i I.—III. Realklasse	10 —
- - - i IV. Realklasse	12 —
- - - i I.—II. studerende Klasse	12 —
- - - i III.—VI. studerende Klasse ..	15 —

En Discipel, der optages i Skolen ved Skoleaarets Begyndelse, betaler kun Halvdelen af Skolepengene for den første Maaned.

En Discipel, der optages i Skolen ved Skoleaarets Begyndelse, betaler ingen Indskrivningspenge; men en Discipel, der optages uden for Skoleaarets Begyndelse, betaler i Indskrivningspenge en Fjerdedel af Skolepengene for en Maaned i den Klasse, hvori han optages.

Brændselspenge betales ikke.

Besøge flere Brødre Skolen samtidig, nedsættes Skolepengene for den næstældste af Brødrene til tre Fjerdedele og for de følgende til Halvdelen. Har en af Brødrene Friplads, tælles han i denne Henseende ikke med.

Skolepengene erlægges forud ved hver Maaneds Begyndelse. De indbetales til Byens Kæmner, der selv eller ved sin Assistent møder paa Skolen den 1ste og 2den i hver Maaned for at modtage Skolepengene; efter den Tid maa de indbetales paa Kæmnerkontoret.

Udebliver Betalingen af Skolepengene for en Maaned, underrettes Forældre eller Værger derom af Kæmneren, og er Restancen ikke berigtiget med anden Maaneds Udløb, underretter Kæmneren Skolens Bestyrer derom, hvorefter der formenes Disciplen Adgang til Skolen.

Udmeldelse af Skolen maa ske til Udgangen af en Maaned med mindst 14 Dages Varsel.

Ind- og Udmeldelser af Skolen modtages af Bestyreren, der inden Midten af hver Maaned tilstiller Kæmneren Underretning om de med Skolens Discipelskete Forandringer.

Skolens Ferier.

Det nye Skoleaar begynder Fredagen d. 19. August Kl. 10. I dette Aar ville Ferierne blive:

Efteraarsferie fra Lørdagen d. 15. til Tirsdagen d. 18. Oktober, begge Dage medregnede.

Juleferie fra Fredagen d. 23. Decbr. til Torsdagen d. 5. Januar, begge Dage medregnede.

Paaskeferie fra Onsdagen før Skærtorsdag til den paafølgende Tirsdag, begge Dage medregnede.

Pinseferie fra 1ste Pinsedag til den paafølgende Søndag.

Foruden Søn- og Helligdage gives desuden følgende enkelte Fridage:

1 Dag i September.

1 Dag i November.

4 halve Dage i den 2den Halvdel af Skoleaaret.

Fastelavns Mandag.

Kongens Fødselsdag.

Grundlovsdagen.

St. Hans Dag.

VIII.

Eksaminer i Juni og Juli 1898.

De skriftlige Prøver afholdtes d. 10., 11., 13., 14. og 15. Juni.

De mundtlige Prøver ved Afgangseksamen for studerende, Fjerde Klasses Hovedeksamen og Alm. Forberedelseseksamen holdes efter omstaaende Skema. Senere vil Skemaet for Skolens mundtlige Hovedeksamen blive omdelt til Disciplene og udleveret til enhver, der ønsker det.

Tirsdagen d. 12. Juli Kl. 9 bekendtgøres Udfaldet af Eksamen og Disciplenes Fordeling i Klasserne i det nye Skoleaar.

Disciplenes Forældre og Foresatte samt enhver, der har Interesse for Skolens Virksomhed, indbydes til at overvære de mundtlige Prøver og Bekendtgørelsen af Eksamens Udfald.

Helsingør Latin- og Realskole, Juni 1898.

Chr. Krüger.

Afgangseksamen for studerende.

Mandag	20. Juni	Kl. 8:	Naturlære.
Onsdag	22. »	» 5:	Fransk.
Torsdag	23. »	» 8:	Engelsk.
Fredag	24. »	» 8:	Matematik.
Onsdag	29. »	» 12:	Dansk og Oldnordisk.
Mandag	4. Juli	» 8:	Latin.
»	4. »	» 4:	Græsk.
Tirsdag	5. »	» 8:	Historie.

Fjerde Klasses Hovedeksamen.

Fredag	17. Juni	Kl. 8:	Tysk.
Tirsdag	21. »	» 1:	Fransk.
Fredag	24. »	» 9 $\frac{1}{2}$:	Matematik.
Mandag	27. »	» 1:	Historie.
Fredag	1. Juli	» 8:	Naturhistorie.
»	»	» 4:	Geografi.
Mandag	4. »	» 9:	Latin.
»	»	» 4:	Græsk.

Alm. Forberedelseseksamen.

Fredag	17. Juni	Kl. 8:	Tysk.
Mandag	20. »	» 10:	Naturlære.
Onsdag	22. »	» 7:	Fransk.
Torsdag	23. »	» 9 $\frac{1}{2}$:	Engelsk.
Fredag	24. »	» 9 $\frac{1}{2}$:	Matematik.
Tirsdag	28. »	» 10 $\frac{1}{2}$:	Dansk.
Fredag	1. Juli	» 8:	Naturhistorie.
»	»	» 4:	Geografi.
Mandag	»	» 11:	Historie.

IX.

Fortegnelse over de Bøger, som ville blive brugte i Skoleaaret 1898-99.

- Forbkl. A.** Schneekloths ABC og Læsebog for det første Skoleaar.
- Forbkl. B.** C. Møllers Bibelhistorie. Schneekloths danske Læsebog for det andet Skoleaar. Meiers prakt. Regnebog I.
- Forbkl. C.** C. Møllers Bibelhistorie. Ottosen: Børnenes Fædrelandshistorie. Mindre Lærebog i Geografi. Et Atlas (Erslevs lille). Feddersens „100 Dyr“. Schneekloths danske Læsebog for det tredje Skoleaar. Boysens Retskrivningsøvelser. Meiers prakt. Regnebog I.
- 1. Fælleskl.** C. Møllers Bibelhistorie. Konventets Salmebog (med Tillæg). Roms Fædrelandshistorie. Hoffmeyer: Mindre Lærebog i Geografi. Et Atlas (Erslevs lille). Feddersens „100 Dyr“. Matzen: Ny dansk Læsebog Nr. 3. Boysens Retskrivningsøvelser. Meiers prakt. Regnebog I.
- 2. Fælleskl.** C. Møllers Bibelhistorie. Konventets Salmebog (med Tillæg). Ottosen: Børnenes Verdenshistorie. Hoffmeyer: Mindre Lærebog i Geografi. Et Atlas (Erslevs lille). Feddersens „100 Dyr“. V. A. Poulsen: Lille Plantelære. Matzen: Ny dansk Læsebog Nr. 4. Olaf Langes danske Sproglære. Boysens Retskrivningsøvelser. Kapers og Simonsens Læsebog i Tysk for de første Begyndere (Udg. 1890). Kapers Skema til den tyske Formlære. Kapers tyske Stiløvelser for de første Begyndere. Meiers prakt. Regnebog I & II.

3. Fælleskl. C. Møllers Bibelhistorie. Konventets Salmebog (med Tillæg). Blochs mindre Lærebog i Historie. Hoffmeyer: Mindre Lærebog i Geografi. Et Atlas (Erslevs lille). Lützens Zoologi Nr. 2. V. A. Poulsen: Lille Plantelære. Matzen: Ny dansk Læsebog Nr. 5. Olaf Langes danske Sproglære. Alb. Svendsens Retskrivningsøvelser. Kaper og Simonsens tyske Læsebog for de første Begyndere. Kapers tyske Læsebog for Mellemklasser (5. Udg.) Kapers Skema til den tyske Formlære. Kapers tyske Stiløvelser for de første Begyndere. Meiers prakt. Regnebog II. Jungs franske Elementarbob. Rocherrolles: Les secondes lectures enfantines; Baruëls Ordhjælp til samme.

I. Kl. Assens' mindre Bibelhistorie. Balslevs Katekismus. Konventets Salmebog (med Tillæg). Blochs Lærebog i Historie for Realskoler. Et hist. Atlas (Erslevs). Dahlbergs Geografi Nr. 1. Et Atlas (Dahlbergs). Lützens Zoologi Nr. 2. V. A. Poulsen: Lærebog i Botanik. Borchsenius og W. Horns danske Læsestykker. Olaf Langes danske Sproglære. Bæks 50 Paragraffer. Kapers tyske Læsebog for Mellemklasser (5. Udg.) Kapers kortfattede tyske Sproglære (nyeste Udg.) Kapers tyske Stiløvelser for de første Begyndere. Meiers prakt. Regnebog II. Jul. Petersens Geometri. Jul. Petersens Aritmetik og Algebra I. Jungs franske Elementarbob. Rocherrolles: Les secondes lectures enfantines. Baruëls Ordhjælp til samme.

Den studer. Afdeling desuden: Hauchs Lærebog i Latin, 1ste Afdeling (Elementarbob).

Realafdelingen desuden: Listovs Ledetraad i Engelsk, 1ste og 4de Afdeling. Rosings eng. Grammatik.

II. Kl. Assens' mindre Bibelhistorie. Balslevs Katekismus, Konventets Salmebog (med Tillæg). Blochs Lærebog i Historie for Realskoler. Et hist. Atlas (Erslevs). Dahlbergs Geografi Nr. 1. Et Atlas (Dahlbergs). Lützens Zoologi Nr. 2. V. A. Poulsen: Lærebog i Botanik. Borchsenius og W. Horns danske Læsestykker. Olaf Langes danske Sproglære. Bæks 50 Paragraffer. Sigurd Müllers nordiske Mythologi. Kapers tyske Læsebog for Mellemklasser (5. Udg.) Kapers kortfattede tyske Sproglære (nyeste Udg.) Kapers tyske Stiløvelser for Begyndere. Meiers prakt. Regnebog II. Jul. Petersens Geometri. Jul. Petersens Aritmetik og Algebra I. Michelsen: Fransk

for Mellemklasserne. Histoire d'Ali Baba (Velhagen og Klasings Udg.). Jungs franske Stiløvelser. Jungs franske Grammatik.

Den studer. Afdeling desuden: Hauchs Lærebog i Latin, 1ste og 2den Afdeling (2. Udg.) Madvigs Grammatik.

Realaafdelingen desuden: Listovs Ledetraad i Engelsk, 2den og 3dje Afdeling. Listovs eng. Læsestykker. II. Rosings eng. Grammatik. Prytzs Naturlære (3dje Udg.).

- III. Kl. Assens' mindre Bibelhistorie. Balslevs Katekismus. Konventets Salmebog (med Tillæg). Blochs Lærebog i Historie for Realskoler. Et hist. Atlas (Erslevs). Dahlbergs Geografi Nr. 1. Et Atlas (Dahlbergs). Lützens Zoologi Nr. 2. V. A. Poulsen: Lærebog i Botanik. Sigurd Müllers nordiske Mythologi. Dorphs græsk-romerske Mythologi. S. Skouboe: Tysk Lærebog for Mellemklasserne. Kapers kortfattede tyske Sproglære (nyeste Udg.). Bokkenheusers Regnebog for højere Klasser. Jul. Petersens Geometri. Jul. Petersens Aritmetik og Algebra, I & II. En Logaritmetabel. — Michelsen: Franske Læsestykker. Abrahams og Arlaud: Franske Noveller og Fortællinger. Jungs franske Grammatik. Jungs franske Stiløvelser.

Den studer. Afdeling desuden: Hauchs Lærebog i Latin, 2den og 3die Afdeling, og Glossarium. Levys Udvalg af Ovid med Glossarium. Madvigs Grammatik. Berg og Hudes græske Formlære. Hudes græske Elementarbob.

Realaafdelingen desuden: Borchsenius og W. Horns danske Læsestykker. Bæks 50 Paragraffer. Listovs eng. Læsestykker, II. Sommerfeldt: Nyeste eng. Forfattere (sidste Udg.). Rosings eng. Grammatik. Nissens eng. Versioner. Prytz's Naturlære (3dje Udg.).

- IV. Kl. Assens mindre Bibelhistorie. Balslevs Katekismus. Konventets Salmebog (med Tillæg). Blochs Lærebog i Historie for Realskoler. Et hist. Atlas (Erslevs). Dahlbergs Geografi Nr. 1. Et Atlas (Dahlbergs). Lützens Zoologi Nr. 2. V. A. Poulsen: Lærebog i Botanik. Sigurd Müllers nordiske Mythologi. Dorphs græsk-romerske Mythologi. S. Skouboe: Tysk Lærebog for Mellemklasserne. Kapers kortfattede tyske Sproglære. Bokkenheusers

Regnebog for højere Klasser. Jul. Petersens Geometri. Jul. Petersens Aritmetik og Algebra. I & II. En Logaritmetabel. — Michelsen: Franske Læsestykker. Jungs franske Grammatik. Jungs franske Stiløvelser.

Den studer. Afdeling desuden: Hauchs Lærebog i Latin, 3dje Afdeling, og Glossarium. Levys Udvalg af Ovid med Glossarium. Madvigs Grammatik. Hudes græske Elementarbog. Homers Odyssee (Bangs Udgave), 9. - 12. Sang. Berg og Hudes græske Formlære.

Realafdelingen desuden: Borchsenius og W. Horns danske Læsestykker. Bæks 50 Paragraffer. Listovs eng. Læsestykker, II. Sommerfeldt: Nyeste eng. Forfattere. Bøysens eng. Diete. Rosings eng. Grammatik. Nissens eng. Versioner. Prytz's Naturlære (3dje Udg.).

- V. Kl. Tønder Nissens Kirkehistorie. Blochs Lærebog i Historie for Realskoler. Ræders Lærebog i Oldtidens Historie. Thriges Lærebog i Nordens Historie. Bloch: Den nyeste Tids Historie. Rønnings danske Literaturhistorie. Wimmers oldnord. Læsebog. Wimmers oldnord. Formlære. Listovs „The English Reader“. Rosings eng. Formlære. Michelsen: Historiske Læsestykker I. Jungs franske Stiløvelser. Jørgensens Astronomi. Prytz's Naturlære (3dje Udg.) — Om de øvrige Bøger, som ville blive brugte i denne Klasse, ville Disciplene faa Meddelelse efter Sommerferien.

Enhver Discipel, der deltager i Gymnastikundervisningen, skal have et Par Gymnastiksko.

Enhver Discipel, der deltager i Sangundervisningen, skal have Sannes „Træffeøvelser“. Senere vil det blive meddelt hvert Hold, hvilke Sangbøger, der skal bruges.

Enhver Discipel skal have en Tavle, en Svamp, en Lineal og et Pennalhus med Pen, Blyant og Griffel.

Disciplene bør ikke skrive deres Navne i de nye Bøger, før de have vist Læreren dem.